

COMMUNICATIE LOOPT VOLLEDIG MANK

Opleiding Kine barst uit zijn voegen

De stageregeling en de werking van de helpdesk verlopen problematisch bij de opleiding Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie. Het sterk verhoogde aantal studenten en geldgebrek liggen aan de basis van de problemen.

JASPER VAN LOY EN KORNEEL DE SCHAMP

De Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen (FaBeR) barst uit zijn voegen. Vooral de opleiding Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie laat het afweten. Bij enkele examens doken er problemen op, en ook bij het toekennen van de stages loopt het mis. De grote studentenaantallen en onderfinanciering zijn de grote boosdoeners.

Stages

De communicatie rond de stageregeling verloopt de laatste jaren steeds moeizamer binnen de opleiding Kinesitherapie. Uit de enquête die onlangs onder de studenten werd gehouden en die *Veto* kon in-

kijken, komen dan ook veel verhalen over stages die laat worden gecommuniceerd, met alle gevolgen van dien.

“Drie weken voor mijn zomerstage wist ik dat die in Oostende zou plaatsvinden,” vertelt een respondent van de enquête. “Dan nog een slaapplek vinden, in het hoogseizoen dan nog wel, is niet evident.” Iemand met een buitenlandse stage laat optekenen dat hij zich “aan zijn lot overgelaten voelt.”

Dat beeld willen de studentenvertegenwoordigers enigszins nuanceren. “Het grote probleem is dat er veel meer studenten zijn dan vroeger en niet genoeg stageplaatsen. Het duurt dan ook wat langer voor studenten weten waar ze stage hebben en moe-

ten ze verder uitwijken,” zegt jaarverantwoordelijke Silvy Thijssen. “De enige oplossing die overbleef, was de stage herindelen, van vijf periodes van vier weken naar vier periodes van vijf weken,” vult jaarverantwoordelijke Jolien Oris aan. “Binnen de faculteit wil men zo snel mogelijk terug het oude systeem, omdat dat de stages breder maakt,” zegt Thijssen, “maar dat gaat niet snel gebeuren als de studen-

tenaantallen zo blijven stijgen.”

Die stijging ziet ook stafmedewerker Kris Neyens. “Enkele jaren geleden moesten we een kleine 100 eerstestudenten aan een stage helpen, nu zijn dat er zo’n 260.”

Om die allemaal een stage te geven, moet de opleiding kinesitherapie uitzwermen naar alle uithoeken van Vlaanderen. “Daar moeten we dan weer in concurrentie gaan met andere onderwijsinstellingen,” legt Neyens uit.

Programmadirecteur Filip Staes ziet desondanks voordelen in het nieuwe systeem. “Vijf in plaats van vier weken op één stageplaats geeft stagiairs de kans om te groeien.” Tegelijk erkent hij dat de groei van het studentenaantal een probleem vormt. “Drie jaar geleden kregen we een opstoot van nieuwe eerstejaars, die nu master zijn en dus stage doen.”

“We draaien tot 60 uur per week, en krijgen er 32 betaald. Al twee collega’s zijn ziek geworden”

KRIS NEYENS (STAFMEDEWERKER)

Lees verder op pagina 4.

Beeld — Kris Dane

Vorige donderdag speelde Kris Dane het gratis caféconcert in Het Depot plat. De volledige recensie vind je op pagina 15. Foto Kalina De Blauwe.

INTERNATIONAAL
Wapenfabriek
KU Leuven

7

STUDENT
Cafébazen tegen
gehoorschade

13

SOCIAAL
De Robotrevolutie
is hier!

8

CULTUUR
Great Downhill
Journey of Little
Tommy

16

Decanen en
vicerector clashen
over studiepunten

De studiepuntsgrenzen zorgen voor heibel tussen de Academische Raad en de Onderwijsraad, twee beslissingsorganen van de KU Leuven. Enkele decanen schokten het rectoraat door meer uitleg te vragen over het voorstel.

“Het is belachelijk om zaken te gaan herdoen als iedereen op één lijn zat”

ANDRIES VERSLYPPE (VOORZITTER STUDENTENRAAD)

De Onderwijsraad levert normaal gedragen adviezen af, die de Academische Raad zonder problemen goedkeurt. Toch ontstond er wrijving toen enkele decanen op de Academische Raad extra uitleg vroegen rond het dossier van de studiepuntsgrenzen. Critici vroegen zich af waarom dat niet via de Onderwijsraad gebeurd was, en hekelden de communicatie tussen vicerector en decanen. Ook het voorstel van vicerector Onderwijsbeleid Didier Pollefeyt krijgt hevige kritiek.

Lees het artikel op pagina 4.

Debat

Opinie

Splinter

Steek je duim eens op

Ik beken: ik verkies liften boven bus, tram of trein. Niet omdat het openbaar vervoer noodzakelijk waardeloos is. Ik heb een bus-halte voor mijn deur en een treinstation op vijf minuten fietsen. Geen enkele reden dat ik lijf en leden zou riskeren om dagelijks, met mijn duim omhoog, langs de rijbaan te staan, hopend om met een grote glimlach een nietsvermoedende automobilist tot stoppen te overtuigen.

Zie het als de masochistische neiging van een adrenaline junkie, die ervan geniet om zichzelf telkenmale opnieuw in het gevaar te storten, in de hoop eindelijk één van die vele terroristen, moordenaars, verkrachters of bandieten, waar onze maatschappij ongetwijfeld van overloopt, te ontmoeten. Alleen, dat is niet waar.

Ik lift vanuit een persoonlijke overtuiging dat het merendeel van de wereld niet bestaat uit criminelen. Ik lift omdat ik het graag doe, omdat het flexibeler en vaak sneller is dan het openbaar vervoer.

Ondanks mijn uitstekende ervaringen moet ik me echter bijna dagelijks verantwoorden tegen geponeerde vooroordelen als: "Pakken ze je nog mee?" en "Je ziet dat toch niet veel meer?" of de ergste "Ik heb dat vroeger ook gedaan, maar nu zou ik dat toch niet meer durven" en "Amai, jij durft dat nog!"

Om deze voor eens en voor altijd van repuliek te dienen: Ja, ze pakken me nog mee. Neen, je ziet ons niet veel meer, omdat ik en mijn handjevol collega's, gemiddeld binnen vijf minuten weg geraken. Ja, ik durf dat nog. De wereld is niet onveiliger dan twintig, dertig of veertig jaar geleden. Er gebeuren gruwelijkheden, moorden, oorlogen en verkrachtingen. Lees een krant of kijk naar het journaal en je weet het. Maar wees realistisch, voor elke gek met een geweer zijn er duizenden normale burgers, allemaal bang om die ene gek tegen te komen.

Hebben camera's en sensatiemedië ons zo bang gemaakt dat wij een potentiële moordenaar zien achter elke onbekende? Zijn de "dapperste der Galliërs" zo ver gevallen dat ze bang zijn van hun eigen schaduw? Ik vraag het me af. Ja, hier en daar gebeuren gruwelen, oorlog, terrorisme, noem maar op. Maar moeten wij daarom bang zijn voor elkaar? Bang om spontaan iemand te helpen die er met opgestoken duim om vraagt?

Angst, mijn vrienden, is per definitie een irrationele en slechte raadgever. Angst is niet iets waar wij als maatschappij respect voor moeten hebben. Angst wordt sterker in groep, tot wij ons er collectief over zetten. Daarom lift ik, beste vrienden. Al liftend leer ik mijn landgenoten kennen, wissel ik ideeën uit en help ik, dat hoop ik toch, steeds weer een klein beetje angst de wereld uit.

Tot slot, erger je je binnenkort op het peron aan de zoveelste staking of vertraging, kom eens even uit je comfortzone en steek je duim omhoog. Je komt waarschijnlijk vrolijker thuis dan na lang wachten op een volgende aansluiting. Op z'n minst ben je een ervaring rijker. *Remember, the best things in life are free, if you bother to ask.*

NIKO WUYTS

Een splinter bevat een mening van een auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

#vetodebat

Legt de maatschappij te veel druk op vrijgezellen?

Sinds de parlementaire vraag van Bart Somers (Open Vld) weten we dat het vrijgezellenleven niet gemakkelijk is op juridisch en economisch gebied. Maar hoe kijkt de samenleving naar singles? Beschouwen we een lief hebben te veel als een must? **JASPER VAN LOY**

Rika Ponnet, relatietherapeute

"Ik weet dat het niet weerspiegeld wordt op het politieke vlak, maar we zijn nog nooit zo vrij geweest in onze relationele keuzes. Wie beweert dat vrijgezellen vandaag onder druk staan, kan best eens met zijn grootouders spreken. Zij stonden toen ze jong waren onder druk om één partner te kiezen en daar hun hele leven bij te blijven."

"Vandaag staat de meerderheid van de mensen in een bepaalde periode van hun leven alleen en ze proberen die periode op een goede manier in te vullen. Ik werk veel met singles die naar eigen zeggen een goed leven leiden, maar ook mensen die verlangen naar een relatie. Vaak wilt die laatste groep zich meer geborgen voelen en zoekt ze naar rust."

"We verheerlijken het onafhankelijke leven, maar in praktijk zie ik vaak gevallen van isolement en vereenzaming. Het idee van de *happy single* wordt uitvergroot. Net zoals mensen in een relatie kennen vrijgezellen goede en minder goede momenten."

"Het dominante beeld blijft nu eenmaal dat van een relatie, omdat wij relationele wezens zijn. Relaties zijn voor ons een overlevingsmechanisme. Alles wat we kunnen delen met iemand anders is positief."

Paul Enzlin, seksuoloog

"De huidige wetgeving, die mensen met een relatie in het voordeel stelt, heeft als premisse dat een relatie hebben te verkiezen is boven een vrijgezellenbestaan. De druk die vrijgezellen voelen om een lief te vinden, is volgens mij eerder van psychologische dan van maatschappelijke aard."

"Mensen die kiezen voor een vrijgezellenleven en daar geen problemen mee hebben, hebben er geen probleem mee als mensen naar hun liefdesleven vragen. Die leggen dat gewoon naast zich neer. Vrijgezellen die het erg vinden dat ze vrijgezel zijn, ervaren die vragen als lastig."

"Je kunt het vergelijken met mensen die geen of nog geen kinderen hebben. Als ze naar kinderen verlangen, is het lastig wanneer men hen constant vraagt waarom ze nog geen kinderen hebben."

Lezersreacties

Stijn De Decker (via Facebook): "(...) Ik denk dat de situatie tegenover vroeger eigenlijk veel 'verbeterd' is. Vroeger was getrouwd zijn en kinderen hebben op de leeftijd van 24 véél meer voorkomend dan nu. Ik heb eigenlijk het gevoel dat, in de unief-jaren, er net meer 'R.E.S.P.E.C.T.' is voor singles die losbandig zijn en erop los feesten. En in latere jaren is er, tegenover vroeger, ook veel meer respect voor scheidingen en single moms/dads. (...)"

Quinten Evens (@EvensQuinten) (via Twitter): "Kerkhof zal wel vol relaties liggen, @JappeVLooy (auteur van de *Splinter*, red.) slaat de bal mis dat Leuvense vrijgezellenpool geen bewuste keuze is #playerforlife"

Het Schaduwkabinet

DE RAAD VAN BESTUUR

Macht zit soms in kleine hoekjes aan de KU Leuven. Tweewekelijks gaan we op zoek naar geheime machtsbassisen.

“Het hielp dat ik een vriend van Bart De Wever ben”

De Raad van Bestuur van de KU Leuven is voor veel mensen onbekend terrein. Onafhankelijkheid en diversiteit zijn de belangrijkste kenmerken, stelt voorzitter Herman Daems. Al kunnen de juiste partijkleur en persoonlijke connecties geen kwaad.

PAUL-EMMANUEL DEMEYERE EN SAM RIJNDERS

De Raad van Bestuur van de KU Leuven is voor veel studenten onbekend terrein, geeft voorzitter Herman Daems, in het dagelijks leven CEO van grootbank BNP Paribas Fortis, toe. “Dat is niet omdat wij een achterkamer of geheime instelling zijn. Wij willen gewoon niet in de kijker lopen. Dat is eerder de taak van de rector. Al onze besprekingen worden wel gerapporteerd en zijn transparant.”

“Het is heel belangrijk om in je raad van bestuur ook mensen met een maatschappelijke reflex te hebben”

INGE VERVOTTE
(BESTUURSLID EN CD&V-POLITICUS)

Volgens Daems mogen we de macht van ‘zijn’ Raad van Bestuur niet overdrijven. “Wij zijn enkel het klankbord voor de rector om er voor te zorgen dat de universiteit bestuurd wordt. Zelf besturen wij niet.” Ook moeten de rector en zijn bestuursploeg hun beleidsplannen voorleggen aan de Raad van Bestuur, legt Daems uit. “Wij zorgen er verder voor dat er een nieuwe rector is, door rectorverkiezingen te organiseren. Maar de rector stipfelt de weg uit,” beklemtoont hij.

Toch wat macht dus. Het is dan ook interessant om de samenstelling onder de loep te nemen. Om in de Raad van Bestuur te komen, moet je gevraagd worden. Kandidaten worden voor een maximale termijn van twee periodes van vier jaar verkozen door de Universiteitsraad. Dat is de gemeenschappelijke vergadering van onder meer rector, vicerectoren, decanen en de Raad van Bestuur.

Daarbij zijn onafhankelijkheid en diversiteit belangrijk, stelt Daems. “Daarom kiezen we mensen die op een punt in hun carrière staan, waarop ze aan niemand verantwoording verschuldigd zijn. Zij kunnen vrijuit spreken. Ook willen we binnen de raad alle strekkingen die nu leven in Vlaanderen laten terugkomen.”

Contactlijn met N-VA

In een Vlaanderen met de N-VA als grootste partij, betekent dat ook een bestuurslid uit Vlaams-nationalistische hoek. “Ik vermoed dat het heeft meegespeeld dat ik een uitgesproken N-VA’er en vriend van Bart De Wever ben,” geeft N-VA-kopstuk en kersvers bestuurslid Eric Defoort toe. “Zo heeft de KU Leuven een contactlijn met de partij.”

Naar eigen zeggen wil hij er vooral op letten dat de universiteit om meer dan economische meerwaarde draait. “Niet alles moet naar een spin-off leiden. Zeker in mijn branche, de humane wetenschappen, ligt dat moeilijk,” weet historicus Defoort.

Ook lust hij de maatschappelijke visie van rector Rik Torfs. “Ik lees regelmatig zijn columns. Het beleid dat hij voorstaat, ligt mij nauw aan het hart.” Eerder uitte de rector zich als voorstander van de nieuwe centrumrechtse regeringen, met daarin de partij van Defoort.

Al is de Raad van Bestuur zeker geen centrumrechts clubje. Een van de bestuursleden is voormalig CD&V-minister Inge Vervotte. Zij beaamt het belang van verscheidenheid. “Het is heel belangrijk om in

je Raad van Bestuur ook een aantal mensen met een soort van maatschappelijke reflex te hebben,” zegt de voormalige vakbondsvrouw.

Mediaman

Naast Defoort zit tot slot een van zijn voormalige thesisstudenten: Kris Hoflack, hoofdredacteur van VTM Nieuws en vol-

gens *De Morgen* de machtigste mediaman van Vlaanderen. “In de Raad van Bestuur zat nog niemand met media-ervaring. Daarin wil ik mijn steentje bijdragen. Normaal gezien wijs ik dergelijk aanbod af, maar ik heb een band met de universiteit.”

Of zijn netwerk helpt? “Misschien vergroot ik wel mijn eigen netwerk,” lacht Hoflack. “In de Raad van Bestuur zitten veel interessante mensen. Ik hoop dat ze mij niet alleen om mijn mooie ogen hebben gevraagd.”

In het netwerk van Hoflack zit ook rector Torfs, die hij bijstond tijdens zijn verkiezingscampagne. “Ik adviseer goede vrienden altijd als ze daarom vragen. Nu, hij heeft mij niet gevraagd, de voorzitter (*Daems, red.*) deed dat. Ik neem aan dat er wel overleg was. Zo gaat dat in dit soort raden. Maar Rik (*Torfs, red.*) kennende zit ik daar niet omdat ik een goede vriend ben, al is het niet onlogisch om je te omringen met mensen die je vertrouwt.”

Volgens Hoflack mogen we het belang van de partijkleur van Defoort en Vervotte niet overdrijven. “Ik ken hen beide als onafhankelijke geesten. Trouwens, als hoofdredacteur ben ik volstrekt apolitiek. (*lacht*)”

“Ik hoop dat ze mij niet alleen om mijn mooie ogen hebben gevraagd”

KRIS HOFLACK
(NIEUW BESTUURSLID EN
HOOFDREDACTEUR VTM NIEUWS)

10% korting
Vanaf 8 personen

Kom je met een grote groep, dan voorzien wij graag een aparte ruimte in onze gezellige orangerie. Wok Dynasty geeft bovendien een speciale korting van 10%* voor groepen vanaf 8 personen en op vertoon van deze bon. En dankzij de grote parking voor de deur moet je nooit lang zoeken naar een plaatsje. Twijfel dus niet meer en boek alvast jouw feesttafel!

“Alle strekkingen die nu leven in Vlaanderen moeten terugkomen”

HERMAN DAEMS
(VOORZITTER VAN DE RAAD
VAN BESTUUR)

Onderwijs

STUDIEPUNTSGRENZEN ZORGEN VOOR HEIBEL BINNEN RADEN

Decanen clashen met universiteitsbestuur rond onderwijsvoorstel

Het dossier rond de studiepuntsgrenzen zorgt voor heibel tussen de Academische Raad en de Onderwijsraad, twee beslissingsorganen van de KU Leuven. Enkele decanen schokten het rectoraat door meer uitleg te vragen over een voorstel dat op tafel lag.

KORNEEL DE SCHAMP

Het dossier waarrond de heibel ontstond, is niet van de minste. Het rectoraat, met op kop vicerector Onderwijsbeleid Didier Pollefeyt, wil de regels rond de studiepuntsgrenzen aanpakken in het kader van de vereenvoudiging van het Onderwijs- en Examenreglement (OER).

“Dit is een relatief klein dossier dat een grote spanning blootlegt”

ANDRIES VERSLYPPE (VOORZITTER STURA)

Pollefeyt: “Concreet gaat het over hoeveel studiepunten we studenten laten opnemen na hun eerste fase, en specifiek vooral in een bisjaar. Nu ligt de grens op 66 voor wie minder dan 70% cumulatieve studie-efficiëntie (CSE) heeft, en is het onbeperkt voor wie meer dan 70% CSE heeft. Dat wordt echter niet over alle opleiding heen berekend, met als gevolg dat studenten allerlei trucs zoeken zoals aparte creditcontracten om dat te omzeilen. Dat is meteen de reden waarom het OER

zo dik en ingewikkeld is omdat die poortjes vervolgens één voor één gesloten moeten worden.” Pollefeyt bedacht samen met de Onderwijsraad, waar de vicedecanen van de faculteiten zetelen, een voorstel. De studiepunten zouden over alle opleidingen worden samengeteld, en het maximum zou voor alle studenten worden opgetrokken van 66 naar 72.

Pollefeyt bedacht samen met de Onderwijsraad, waar in de vicedecanen van de faculteiten zetelen, een voorstel. De studiepunten zouden over alle opleidingen worden samengeteld, en het maximum zou voor alle studenten worden opgetrokken van 66 naar 72.

Zoals de gewoonte is, kwam het gedragen voorstel van de Onderwijsraad op de Academische Raad, het hoogste beslissingsorgaan van de KU Leuven. Daar zetelen onder meer de decanen, samen met alle vicerectoren en de rector. Zoals gebruikelijk, werd een eenvoudige goedkeuring van de maatregel verwacht. Enkele decanen plaatsten plots hun vraagtekens. Peter Lievens, decaan van de faculteit Wetenschappen: “Het risico bestaat dat met deze maatregel net de zwakste studenten te veel hooi op hun vork zouden nemen. Daarom heeft de Academische Raad beslist dat bijkomende informatie zou vergaard worden.”

Geen consensus

Paul Declerck, decaan van de faculteit Farmaceutische Wetenschappen, was één van de decanen met vragen. “Er wordt soms verwacht dat de Academische Raad een advies van de On-

derwijsraad klakkeloos zou overnemen. Dan zou de Academische Raad nergens voor dienen. Ik weet dat sommigen zeiden dat je een advies niet moet tegenspreken, maar een advies is maar een advies en geen beslissing.”

Volgens enkele bronnen werd tijdens en na de discussie aangedragen waarom bepaalde decanen hun bezwaren dan niet eerder hadden geuit via de vicedecanen van hun faculteit in de Onderwijsraad. Toen klonk het dat de Onderwijsraad een onafhankelijk orgaan is, waar de vicedecanen zetelen als onafhankelijke en hun faculteit niet vertegenwoordigen. Die uitspraak viel bij heel wat aanwezigen in slechte aarde. “Pollefeyt en Torfs (*Rik, rector, red.*) moesten toch even slikken toen ze dat hoorden. Achteraf was er een stevige discussie met de decanen in kwestie,” vertellen bronnen.

Lievens vindt het een terechte

consensus was. Ik heb ten eerste uit bronnen vernomen dat er daar geen volledige consensus was. Daarnaast zitten in de Onderwijsraad andere mensen, het is een ander orgaan. De mensen van de Onderwijsraad hoeven zich ook niet geschofferd te voelen omdat sommigen onder ons er een ander idee van hadden. Op ieder bestuursorgaan moet er van gedachten gewisseld kunnen worden.” Pollefeyt stelt dat er wel degelijk een unaniem advies werd geformuleerd door de Onderwijsraad.

Officieel heeft ook hij geen probleem met de vraag van het groepje decanen. “De Onderwijsraad formuleert enkel goed gedragen advies en creëert zo gedragenheid. Het orgaan met de beslissingsmacht, de Academische Raad, veegde dat niet van tafel, maar neemt het juist serieus en vraagt verder. Dat toont dat het werk

dossiers, maar het is belachelijk om zaken te gaan herdoen als iedereen op één lijn zat in de Onderwijsraad.”

Uit de extra data van Onderwijsbeleid blijkt echter dat studenten die meer studiepunten opnemen juist beter scoren, en studenten die minder studiepunten opnemen slechter scoren. Pollefeyt: “De decanen toonden zich gerustgesteld, want dit bewijst dat hun vrees ongegrond was. Er is geen positieve correlatie tussen meer studiepunten opnemen en slechte resultaten, in tegendeel zelfs.”

Het oorspronkelijke voorstel van de Onderwijsraad wordt naar alle waarschijnlijkheid goedgekeurd op de volgende Academische Raad einde maart. Pollefeyt: “De studenten zijn dit vertrouwen waard. Op deze manier kunnen ze studiepunten opnemen volgens hoe ze zelf hun capaciteiten inschatten. De regel waardoor je

opmerking. “De Onderwijsraad is representatief samengesteld, maar onafhankelijk. Discussies daar zijn soms vertrouwelijk. Er zijn wel vertegenwoordigers van de faculteit maar men spreekt uit eigen naam. En daar is helemaal niets mis mee. In de Academische Raad kunnen gerust nog andere argumenten aan bod komen. Dit gaat helemaal niet om het terugfluiten van de Onderwijsraad.”

Declerck: “Er werd inderdaad opgemerkt dat we niet meer moesten afkomen met opmerkingen omdat er leden van onze faculteit in de Onderwijsraad zitten en er daar volledige

ernstig wordt genomen en het maakt de Onderwijsraad sterker.”

Spanning

Andries Verslyppe, de voorzitter van de Studentenraad KU Leuven, stelt zich toch vragen bij de uitspraken die vielen. “Dit is toch een relatief klein dossier dat wel een grote spanning blootlegt. De Academische Raad is zelf een zeer log orgaan met veel mensen en een gigantische agenda. Die wordt alleen maar groter als ze werk gaan overdoen. Natuurlijk is het normaal dat de Raad het laatste woord moet hebben in belangrijke

30% CSE moet halen na je eerste jaar en 50% CSE na je tweede jaar bieden alvast een voldoende barrière om al te veel studiepunten op te nemen.”

Of de hele discussie een storm in een glas water was, dient nog te blijken. Paul Declerck blijft alvast met vragen zitten. “Dat verhaaltje van verantwoordelijkheid bij de studenten leggen, *I'm very sorry*, maar die zwakste categorie van de studenten zijn net degenen die een ander idee hebben over zichzelf of de studiebelasting. Ik kan met de beslissing leven, maar het blijft een berekend risico.”

Vervolg voorpagina:

“Opleiding Kine barst uit zijn voegen”

Dat er niet genoeg stageplaatsen zijn, ontkent Staes. “Er zijn zelfs stageplaatsen over,” zegt hij. “We doen ook ons best om zoveel mogelijk stageplaatsen aan te bieden in de plaats van zelf studenten op pad te sturen.”

Normaal wisselen studenten met een stage steeds vijf weken stageweken af met vijf weken stagelooze weken, maar dit jaar kon dat niet door een overlapping met een praktijkvak. “Men is moeten gaan schuiven met het stagerooster, zodat de helft van de studenten nu tien weken stage heeft voor de blok. De andere helft moet in die periode geen stage doen,” zegt Thijssen. “Een deel van de studenten met stage voor de

blok heeft ook nog eens zomerstage,” vult Oris aan. “Zij voelen zich uiteraard benadeeld.”

“In samenwerking met de faculteit hebben we naar oplossingen gezocht, maar dit was de enige optie,” zegt Apollonpreses Guy Rens. “We wilden zelfs liever lessen in de paasvakantie zetten, maar dat mocht niet van de overheid.”

Ook tijdens de voorbije examens waren er heel wat problemen op te tekenen. Het examen Beroepsorganisatie verliep niet van een leien dakje. Hoewel het een geslotenboekexamen was, beschikte studenten in een van de twee aula's over een brochure met info en in de andere aula niet. Ook daar veroorzaakte de communicatie ongenoegen. Enkele studenten uitten hun verontwaardiging over de mededeling van de faculteit. Daarin stond vreemd genoeg te lezen dat

niemand van de aanwezigen de extra brochure gebruikt had.

Jolien Oris: “De resultaten van de twee aula's zullen worden vergeleken om eventuele onregelmatigheden vast te stellen. De zaak ligt bij de ombuds, die een mail stuurde met excuses.”

“We bieden de maximale service met de middelen die we hebben”

FILIP STAES
(PROGRAMMADIRECTEUR)

Bij een ander examen crashte het computersysteem, waardoor de studenten het moesten inhalen in de lesvrije week. Ook daar wordt de late communicatie over nieuwe examendata door studenten geheld.

Communicatie

Dat de communicatie van de faculteit naar individuele studenten een duidelijk probleem is, blijkt ook uit de enquête. Zo weet 42% van de bevraagde studenten niet waar ze terecht kunnen met hun problemen en is 51% van de mensen niet tevreden over de werking van de helpdesk. De commentaren liegen er niet om. “Mijn mails worden nooit beantwoord”, “Het antwoord is kortaf en uit de hoogte” of “Ik heb het gevoel dat wij altijd op tijd moeten zijn met

TOLEDO ONDER EEN NIEUW LIKJE VERF

Synchroniseer je lessenrooster met je smartphone

Toledo onderging recent enkele updates. Het is nu onder andere mogelijk om je lessenrooster te exporteren naar de agenda van je gsm of tablet.

HANNE VAN ESPEN

Toledo, de digitale leeromgeving van de KU Leuven, wordt een paar keer per jaar bijgewerkt. Hiervoor is het ICTS, de centrale informaticadienst van de KU Leuven, verantwoordelijk. De recentste update bevat een aantal vernieuwingen, zowel voor de studenten als voor de proffen.

Joris Gevaert, ICTS-mandataris van de Studentenraad KU Leuven (StuRa) legt uit: "De belangrijkste vernieuwing voor de studenten bestaat erin dat het nu mogelijk is om het uurrooster te linken met

een *exchange calendar*. Concreet betekent dit dat je de agenda van je smartphone kan synchroniseren met je uurrooster van KULoket en je het lessenrooster dus mobiel kan raadplegen, zonder KULoket te openen. (zie kader, red.)

Voor je studentenmail was dit al langer mogelijk. Door het gebruik van APIs (*application programming interface, stukjes software die communicatie tussen verschillende lagen software mogelijk maken, red.*) is het mogelijk om SAP (*de software achter Toledo, red.*) te linken aan andere platformen. Dit is ook het systeem waarvan bij-

voorbeeld *Quivr* gebruik maakt. (Gevaert is medeontwikkelaar van deze studentenapplicatie, red.)

Testen en papers

Ook bij het afnemen van testen op Toledo is er iets veranderd. Voor de update kwam de feedback van de hele test op het einde, als alle vragen beantwoord waren. Nu krijg je na elke vraag te zien of het antwoord goed of fout was, en uitleg over het juiste antwoord.

Bij papers die online ingediend worden, verschijnt nu bij de correctie inline commentaar. Dit houdt in dat de opmerkingen van de prof in de kantlijn van je paper verschijnen. Voordien werd aan het document een apart blad met commentaar toegevoegd. Op vraag van proffen is het voor hen nu ook mogelijk om te wisselen tussen de manier waarop de professoren hun vakpagina op Tole-

do zien en de *student view*. Zo is het makkelijker om te zien of een document al dan niet beschikbaar staat voor de studenten.

Er wordt ook nagedacht over de mogelijke toepassingen van *learning analytics*. "Proffen kunnen al tien jaar zien hoeveel procent van de studenten bijvoorbeeld wekelijks het vak open klikt of hoe vaak een bepaald

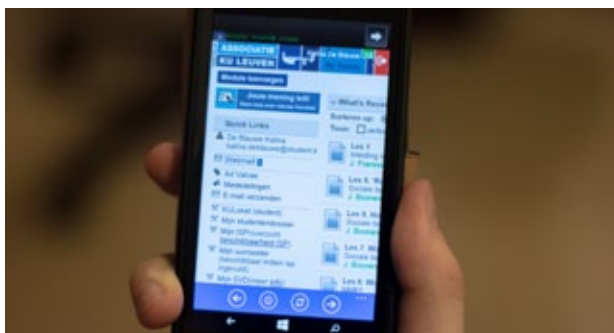
.....

"Proffen kunnen al tien jaar zien hoeveel procent van de studenten wekelijks het vak open klikt"

.....

LEEN VAN RENTERGEM
(DIENSTHOOFD ICT)

document bekeken wordt," zegt Leen Van Rentergem, diensthoofd ICT voor onderwijs bij ICTS. "Dit vind je terug in alle online leeromgevingen. We zijn nu aan het bekijken wat nuttige toepassingen zouden kunnen zijn. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan statistieken waardoor een student zich zou kunnen vergelijken met de medestudenten of waardoor een professor een beter beeld zou kunnen krijgen van de categorieën waarin zijn studenten zitten. Voorlopig zijn hier echter nog geen concrete plannen en blijft het bij mogelijke denkpistes."

Kalina De Blauwe

How to: lessenrooster op je smartphone

Om je lessenrooster te synchroniseren in te stellen, open je Toledo op je smartphone en ga je naar *Mijn uurrooster*, waarna je opnieuw moet inloggen. Vervolgens kom je op de mobiele versie van KULoket terecht. Daar klik je op de knop links bovenaan en vervolgens op *Agenda*. In het keuzemenu dat zich opent, kies je voor *Agenda instellen*. Hier vink je het vakje *Toon uurrooster in mijn agenda* aan. Het is ook mogelijk een e-mail te laten versturen als een recente les gewijzigd wordt. Op de mobiele versie van het KULoket kan je overigens ook van reeks veranderen voor een bepaald opleidingsonderdeel.

Doe de groentetas!

elke maandag een verrassend biologisch groente- en fruitpakket

© Alma2, Alma 3, KHL, Lemmensinstituut, Groep T, Gasthuisberg en Letteren

data, plaats en uren: www.kuleuven.be/groentetas

(advertentie)

alles, maar dat onze faculteit bijna altijd te laat is"

Kris Neyens, die samen met haar collega's de helpdesk bemant, kent de klachten, maar vraagt ook begrip. "We doen wat we kunnen om alle vragen binnen de vijf werkdagen te beantwoorden," zegt ze. "Als studenten langer moeten wachten op hun antwoord, is dat te wijten aan de onderbezetting van onze dienst."

Volgens Neyens is dat al jaren aan de gang, terwijl het aantal studenten alleen maar toeneemt. Ook de flexibilisering speelt een rol. "Diplomaruimte is vaak zo moeilijk geworden dat zelfs geslaagde studenten heel veel vragen voor ons hebben."

Bijgevolg ligt de werkdruk hoog en dat heeft gevolgen. "Mijn collega's en ik draaien tot 60 uur

per week, terwijl we er voor 32 betaald worden. Sinds augustus zijn er twee collega's ziek geworden," zegt Neyens. "Die zijn pas sinds deze week vervangen. Voor de volgende twee jaar is dat een oplossing, wat daarna gebeurt weten we niet."

Filip Staes herkent die problematiek. "Het is waar dat ziekte de capaciteit van onze helpdesk heeft gereduceerd," zegt hij. "Die mensen werken dag en nacht om te doen wat ze kunnen en ik verdedig hen met hand en tand. Hulp bieden aan 1500 kinestudenten is een huzarenstukje." Christophe Delecluse, decaan van FaBeR treedt hem daarin bij: "Er zijn grenzen aan de rekbaarheid van die mensen. Na die twee jaar wordt bekeken wat we nog extra kunnen doen."

Dat het even duurde voordat de dienst terug versterking kreeg, heeft volgens Staes met

knowhow te maken. "Iemand bij de helpdesk kun je niet zomaar vervangen. Je moet er zeker van zijn dat hij of zij voldoende expertise heeft om correcte info te verspreiden."

Ook budgetten, of het gebrek eraan, spelen een rol. "De decaan en de administratief directeur doen hun best om extra middelen te verwerven," benadrukt Staes. "We bieden de maximale service met de middelen die we hebben."

Voor Christophe Delecluse zou een oriënteringsproef een goede zaak zijn. "Als die valide en correcte info geeft aan studenten over hun studiekeuze, ben ik daar voorstander van," zegt hij. "Dat proberen we nu ook al te doen door geïnteresseerde studenten objectief en eerlijk te brieven over de uitdagingen en struikelblokken van de studie."

Filosofie op school

Sinds januari 2015 voorziet het Hoger Instituut voor de Wijsbegeerte in een Junior College Filosofie aan scholieren van het middelbaar onderwijs. "Dit is geen rekruteringsprogramma," luidt het.

MARGOT DE BOECK

"Talen, STEM (Science - Technology - Engineering - Mathematics), Life Sciences en Geschiedenis hebben al langer een Junior College," weet Willem Willems, onderwijsverantwoordelijke bij het HIW. De KU Leuven startte in 2010 dit programma waarin de faculteiten in lesmateriaal voorzien om middelbare scholieren te helpen bij hun toekomstige studiekeuze. "Met 15 ingeschreven scholen en 350 deelnemende leerlingen kent het initiatief meteen een relatief groot succes," vindt Willems.

Momenteel is er geen standaard vak wijsbegeerte in het secundair onderwijs. Het is voor de leerkrachten niet evident om het aangeboden lesmateriaal te integreren in het bestaande lessenspakket. "Filosofie staat in het curriculum in de richting humane wetenschappen, maar wel heel beperkt. Scholen hebben wat vrije keuzeruimte, waardoor sommigen een vak als filosofische stromingen kunnen inrichten. Ook leerkrachten godsdienst, Latijn en Grieks zijn geïnteresseerd in het Junior College," vertelt Willems.

Technische kant

"Ik denk dat er een verkeerd beeld bestaat van filosofie aan de universiteit. Maar dat geldt ook voor studies als sociologie, psychologie, talen of geschiedenis," ijvert Willems.

Onderwijsdecaan Andreas De Block van het HIW vult aan: "Veel mensen hebben het beeld van filosofie als een zoeken naar de zin van het leven. We willen tonen dat filosofie meer is dan dat, en ook technische kanten heeft, die daarom niet minder interessant of relevant zijn."

"Veel mensen hebben het beeld van filosofie als een zoeken naar de zin van het leven"

ANDREAS DE BLOCK,
ONDERWIJSDECAAN HIW

Toch reiken de ambities volgens Willems niet verder dan dat. "Wij zijn geen lobbygroep voor een standaard vak filosofie in het middelbaar onderwijs, of een rekruteringsprogramma voor nieuwe studenten. Vanuit het Junior College zijn wij niet actief bezig met de onderwijspolitiek. Het Junior College wil tonen wat academische filosofie is om de juiste studenten aan te trekken. Zo kunnen we uitval vermijden en leerlingen overtuigen die het sneller hadden willen doen."

Internationaal

INTERVIEW PHILIP HERMANS LEGT TABOES BLOOT

“Abu Hassans scheet werd een referentiepunt in de tijdrekening”

Een scheet laten is altijd genânt. In een zatte bui je hele seksleven met iemand meedelen is ook not done. Maar hoe universeel zijn deze taboes? Cultureel antropoloog Philip Hermans is specialist ter zake.

MARGOT DE BOECK

Philip Hermans: «De ontdekkingsreiziger Thomas Cook hoorde het woord taboe voor het eerst op zijn reizen. Het ging toen over de ongenaakbaarheid van de plaatselijke vorsten. Het essentiële van het taboe ligt meteen daarin verrat: een taboe impliceert het verbod om iets te doen. Klassiek is de bovennatuurlijke vergelding, geleidelijk aan is het taboe van toepassing geworden op alle dingen die not done zijn.»

In hoeverre zijn taboes cultureel bepaald en dus niet natuurlijk?

Philip Hermans: «Taboes zijn vooral cultureel bepaald. Er is wel één universeel taboe en dat is incest. Daarom is er een hele discussie in de antropologie en de psychoanalyse: is onze afkeer van incest genetisch?»

«Taboes zijn over het algemeen wel een culturele bekrachtiging van iets wat toch dieper in de mens zit. Taboes kunnen op van alles slaan, op verschillende vormen van seks en relaties. Er zijn ook heel wat voedseltaboes.»

«Een bekend voorbeeld is het varken in de islam en joodse godsdienst en de heilige koe in India. Bij ons geldt dat taboe op het eten van honden en katten.»

“Er is maar één universeel taboe, en dat is incest”

Waarom ontstaan zulke voedseltaboes?

Hermans: «Marvin Harris heeft een interessante theorie ontwikkeld die alle voedseltaboes in een systeem onderbrengt. Hij stelt dat wanneer het economisch niet rendabel is om een dier op te eten, er twee dingen kunnen gebeuren. Of het wordt een vuil dier, zoals het varken in de islam. Het kan ook een edel dier worden, zoals het paard in Engeland en de koe in Indië.»

«Katten zijn vleeseters. We moeten dus konijnen slachten om een kat levend te houden. Daarom bewaren we de kat voor iets anders. Het varken kweken in het oosten zou zeer on-economisch zijn, in het westen is dat helemaal geen probleem.»

«Er is echter een verschil tussen het ontstaan van een taboe en het blijven bestaan van een taboe, wanneer ze verankerd geraken in een godsdienstig of cultureel systeem.»

Seks, religie en politiek

Welke rol speelt godsdienst bij taboes?

Hermans: «Een taboe krijgt veel kracht vanuit de godsdienst. Een godsdienstige

Kalina De Blauwe

sanctie legt grotere verplichtingen op dan een louter wettelijke sanctie. Uit heiligheid iets niet mogen heeft vaak meer effect dan een rationele verklaring, wanneer we bijvoorbeeld zeggen dat koeien niet gegeten mogen worden omdat ze van belang zijn voor de economie door hun melk en als lastdieren.»

Onze samenleving is niet zeer godsdienstig ingericht, zijn hier dan minder taboes?

Hermans: «Waarschijnlijk wel. Maar er zijn heel veel taboes die we niet onmiddellijk als taboe herkennen. Dat zijn heel eenvoudige dingen als over iemand zijn slechte adem spreken. Het heeft hetzelfde effect, want als je dat doet, zitten de mensen daar echt verveeld mee. Over seks kunnen we in bepaalde omstandigheden wel praten, maar in andere absoluut niet. (stilte)»

«Een opvallend taboe hangt rond lichaamsfuncties, zoals scheten laten en boeren. Boeren zijn in sommige culturen een uiting van appreciatie. Bij scheten is dat anders. Ik ken er wel een grappige anekdote over: in *Verhalen van 1001 nacht* staat een verhaal over een zekere Abu Hassan, die op een huwelijksfeest een scheet laat. Hij is zo beschaamd dat hij de stad verlaat en niet meer terugkeert. Wanneer hij jaren later opnieuw in de stad is, hoort hij iemand zeggen: “Hij is geboren tien jaar na de scheet van Abu Hassan”. Die scheet had zo’n indruk nagelaten dat hij werd gebruikt in de tijdsmeting. (lacht)»

In Amerika is het een regel op een eerste ontmoeting niet te praten over seks, religie en politiek. Waarom is politiek ook een taboe?

Hermans: «Wanneer je iemand voor het eerst ontmoet, weet je vaak nog niet of hij tot hetzelfde kamp behoort. Om vijandschap te vermijden kan je dus best niet praten over politiek op de eerste ontmoeting.»

Verboden vrucht

Wat zijn opvallende taboes elders in de wereld?

Hermans: «Ik heb vroeger vooral onderzoek gedaan naar taboes bij bepaalde Berberstammen in Marokko. Daar is het bij-

mensen telkens zelf moeten uitzoeken of erover gesproken kan worden of niet. Taboes vergemakkelijken dus de omgangsvormen. Het is niet per sé iets negatiefs, waardoor het niet noodzakelijk is om elk taboe omver te werpen.»

«Het onderzoek naar taboes is de laatste jaren wel afgenomen binnen de antropologie, aangezien men het niet politiek correct vindt te zeer te focussen op het 'andere', en het irrationele en rare van andere culturen. Nu nog met taboes bezig zijn komt daarom achterhaald over.»

Het blijft de mensen wel fascineren. Waarom is dat zo?

Hermans: «Dat heeft te maken met het fenomeen van de verboden vrucht. Wat verboden is, fascineert de mensen altijd.»

“Bij ons is er grote morele verontwaardiging wanneer iemand een kat heeft opgegeten”

voorbeeld not done voor een schoonzoon om al te veel in dezelfde kamer te zitten met zijn schoonmoeder. Voor het ontbijt mogen woorden als jood en varken niet worden gebruikt. Mannen mogen zich niet in de buurt van hun vader scheren. Dat lijken allemaal irrationele gebruiken, maar voor de meeste kan een rationele verklaring gevonden worden. Zo heeft het schoonmoederverbod te maken met het vaak relatief kleine leeftijdsverschil tussen schoonzoon en schoonmoeder, om zo een seksuele spanning te vermijden.»

Waarom zijn deze taboes zo sterk?

Hermans: «Bepaalde gebruiken krijgen het algemeen etiket dat het verboden is. Dat maakt het makkelijker dan dat

Veto start binnenkort een nieuwe reeks waarin ze op zoek gaat naar de verschillende taboe-onderwerpen onder internationale studenten.

Veto op iPad

Lees Veto op de intuïtieve iPad-app. Speciaal aangepast aan uw tablet-pc

Internationaal

KU LEUVEN SCHORT SAMENWERKING MET ISRAËLITISCH WAPENBEDRIJF NIET OP

“Wij nemen geen politieke positie in tegen bepaalde landen”

Opnieuw ontvangt de KU Leuven aantijgingen dat ze onderzoeksgegevens verkoopt aan Israëliische wapenbedrijven (zie ook *Veto 3912*). Deze week publiceerde 11.11.11 een nieuw rapport met hard cijfermateriaal.

AMÉLIE HURKENS

Afgelopen zomer kwam het conflict tussen Israël en Palestina tot een nieuw hoogtepunt. Als reactie publiceerde 11.11.11 een rapport

“De KU Leuven ondersteunt indirect de verdrukking van Palestina”

LINE DE WITTE
(VOORZITTER COMAC LEUVEN)

waarin ze opnieuw een beschuldigende vinger uitsteekt naar de KU Leuven. De universiteit maakt deel uit van de onderzoeksgroep FP7 met 58 partners, waaronder het Israëliisch vliegtuig -en wapenbedrijf IAI. “Wij verwachten van universiteiten dat ze niet samenwerken met entiteiten die actief zijn in de nederzettingen en in schendingen tegen het internationale recht,” vertelt Brigitte Heremans van Broederlijk Delen dat deel uitmaakt van 11.11.11.

Line De Witte, voorzitter van het radicaal linkse Comac Leuven, vult aan: “IAI ontwikkelt drones die gebruikt werden voor de bombardementen van Gaza. Op deze manier lijkt de KU Leuven indirect de verdrukking van Palestina te ondersteunen.” Comac stuurt brieven naar de rectoren en ministers van Onderwijs waarin ze een onmiddellijke stopzetting eist.

Dual use

“De KU Leuven werkt niet samen met de wapenindustrie,” benadrukt rector Rik Torfs. “Wij volgen een dubbel slot. In de eerste plaats zijn dat de regels van de EU, waarbij een project aan een resem ethische checks wordt onderworpen. Sinds drie jaar heeft de KU Leuven daarbovenop haar eigen ethische commissie. Wij gaan nog veel verder dan de Europese Unie.”

Vicerector Liliane Schoofs treedt hem bij. “De KU Leuven heeft zelfs geen rechtstreekse band met dit bedrijf. Dit is spijkers op laag water zoeken.”

De gegevens kunnen echter ten prooi vallen aan *dual use*. Die term verwijst naar technologie die een civiel doel dient, maar ook gebruikt of misbruikt kan worden voor een militaire bestemming.

“Wij hebben een ethische commissie voor *dual use*,” verzekert Schoofs ons. “Projectaanvragen waarbij eventuele

gen, krijgen een negatief bindend advies, en kunnen bijgevolg niet worden uitgevoerd.”

Pax Christi

Opvallend onhoorbaar is de stem van vicerector Katlijn Malfliet, die zelf vier jaar aan het hoofd stond van de vredesbeweging Pax Christi. Op deze stilte wijst ook Line De Witte. In een mail zegt de vicerector “vanzelfsprekend een bijzonder negatieve houding aan te nemen tegen alle fenomenen die behoren tot het militair-industrieel complex”.

“Vorig jaar vergeleek men de Israëliische politiek met het Apartheidsregime in Zuid-Afrika. Israël is dus slecht, en Palestina goed. De laatste mag je steunen, maar de eerste niet,” legt Torfs uit. “Wel, mensen mogen gerust die mening hebben, maar als instelling nemen wij geen politieke positie in tegen bepaalde landen.”

Torfs blijft bij zijn eerdere standpunt, en zo lijken de projectielen van de Leuvense actiegroepen langs de KU Leuven heen te scheren.

“Dit is spijkers op laag water zoeken”

LILIANE SCHOOFS
(VICERECTOR
ONDERZOEKSBELEID)

onderzoeksresultaten misbruikt kunnen worden door groeperingen die geen goed doel voor ogen hebben, zoals terroristische bewegin-

Israel Aerospace Industries (IAI)

Israel Aerospace Industries (IAI) is de nummer één van de Israëliische lucht- en ruimtevaartsector. Het telt 16.000 werknemers en haalt een omzet van 75 miljoen dollar. IAI speelt een hoofdrol in de defensie van Israël, onder meer door de ontwikkeling van drones. Die onbemande vliegtuigjes kan Israël bijvoorbeeld inzetten om de Palestijnse vijand te bespijnen of de Gazastrook te bombarderen.

Problemen aan de Horizon 2020

In 2014 gaf de Europese Unie het startschot voor Horizon 2020, het Europese kaderprogramma voor onderzoek en innovatie. Kurt Deketelaere van de League of European Research Universities (LERU) schreef naar aanleiding van het eenjarig bestaan een evaluatie waarin hij op toekomstige gevaren wijst.

MÉLANIE CLAEYS

“Het budget bedraagt bijna 80 miljard euro om onderzoek in Europa te financieren. Dat is veel, maar het is het absolute minimum op Europees niveau om competitief te blijven op wereldvlak,” ijvert Deketelaere.

Toch verloopt niet alles van een leien dakje. “Het grote probleem is dat de financiering van Horizon 2020 continu onder

vuur ligt. Verschillende lidstaten willen terugkomen op de gemaakte beloften in het kader van de meerjarenbegroting van de EU. Slechts ternauwernood hebben we die aanvallen kunnen afslaan,” zucht Deketelaere.

Juncker

“Bovendien gaat de nieuwe commissie-Juncker nu 2,7 miljard euro uit het Horizon 2020 budget halen voor zijn “Investment Package” dat groei,

innovatie en jobs in Europa moet stimuleren. We zijn natuurlijk niet tegen die stimulatie, maar wel dat dit ten koste gaat van 2,7 miljard euro waarvoor er geen enkele garantie is dat dit naar onderzoek gaat gaan,” weet Deketelaere.

“Spijtig dat we zover zijn gekomen dat ze geld bij research moeten gaan halen”

ANDREAS FRANS (INTERNATIONAAL
MANDATARIS VVS)

Andreas Frans, internationaal mandataris van de Vlaamse Vereniging van Studenten, sluit zich aan bij Deketelaere, maar nuanceert hem ook. “Ik vind het niet fout dat Juncker eerst economische stabiliteit wil. Als Europa er de komende jaren niet doorkomt, zitten we wel echt in de shit. Dan gaat research gepland over 20 jaar ons wel niet redden. Spijtig wel dat we zover zijn gekomen dat ze het geld bij research moeten gaan halen.”

Ook vindt Frans dat het bespaarde gedrag nog binnen de perken blijft. “2,7 miljard vind ik weinig, gezien de crisis. De duurzaamheid komt daardoor echter wel in het gedrang. Als je geld aan research geeft dan moet je dat blijven geven, anders heeft onderzoek geen zin.”

Dossier Robotrevolutie

1 | Vaarwel werk?

“Computers bedreigen de helft van de jobs,” kopte *De Standaard* vorige week. Ook de Belgische media hebben de robotrevolutie ontdekt. “In *The Economist*, Nederlandse en Duitse kranten is het al een paar jaar een *hot issue*,” merkt arbeids-socioloog Geert Van Hootegem op. Zo hield de Nederlandse vicepremier Lodewijk Asscher in september nog een veelbesproken speech over de sociale gevolgen van automatisering.

Haar cijfers plukt *De Standaard* uit een studie van grootbank ING. “Ze zijn spraakmakend, maar vooral nietszeggend,” oordeelt econoom Emilie Rademakers. “Ze halen elk beroep uiteen in taken, en horen bij ingenieurs hoe automatiseerbaar die zijn. Erg simplistisch en niet altijd correct.”

Van Hootegem deelt de kritiek. “Beroepen en jobs zijn trouwens niet hetzelfde. Volgens ING is de automatiseringskans van traditionele dorps-hoofden anderhalf procent. Wel, zoveel hebben we er daar hier niet van.” De onheilstijdingen klinken hem bekend in de oren. “Toen ik in de jaren tachtig studeerde, voorspelde de vakliteratuur hetzelfde. En ja, sindsdien is er veel geautomatiseerd. Een robot maait mijn gras. Maar het aantal jobs is desondanks gestegen.” Al hoedt de arbeids-socioloog zich voor historisch determinisme.

Want niemand weerlegt dat er werk zal verdwijnen. “Na de landbouw en de industrie volgt nu de dienstensector,” vat bio-informaticus Yves Moreau bondig samen. “De combinatie van klassieke ICT en slimme systemen zal heel wat taken overnemen.” Zo wordt de transportsector onvermijdelijk een quasi-monopolie van zelfbesturende wagens.

In de industrie valt er nog weinig te automatiseren, bevestigt Van Hootegem, die 's lands fabrieken afdwelt. Zo herinnert hij zich een elektriciteitscentrale eind jaren tachtig met maar twee personeelsleden. “Het kon zelfs met eentje minder. Maar wat als de andere dan in slaap valt? De discussie ging toen over toch een tweede, dure werkkraan, of een hond.” Wat overblijft, is voorlopig te moeilijk voor onze blikken vrienden. “Waarom zit de kledingindustrie in Bangladesh en niet hier? Omdat we het niet gerobotiseerd krijgen, want stoffen veranderen door warmte en vocht.”

De dienstensector en de zorg zullen als rijpe appels in de schoot van automaten vallen. “Kijk eens op de personeelsdienst hier: er circuleert nog enorm veel papier. Ook veel werk van advocaten kan je gemakkelijk automatiseren.” Het Leuvense technologiebedrijf IMEC heeft een apparaatje dat data in je bloedbaan verzamelt, wat het werk van artsen verlicht.

Gezocht: mensen

Voor Van Hootegem zijn robots geen bedreiging, maar een redding. “De voorbije zestig jaar zorgde de babyboom voor veel te veel volk op onze arbeidsmarkt. Hoe hebben we dat opgelost? We hebben het werk zo georganiseerd, dat drie op de vier mensen er ziek van wordt. Daarnaast met trucs als het brugpensioen, maar ook door veel langer te studeren. Sommige faculteiten kunnen de instroom nauwelijks aan, met alle gevolgen voor de kwaliteit.”

Niet toevallig laait volgens de arbeids-socioloog de discussie daarover op. “Vanaf 2012 is onze arbeidsmarkt omgeslagen. De komende vijf jaar zal het aantal werkende Belgen met 10 procent dalen, en het aantal 65+ers met 33 procent stijgen.” Er moet dus harder gewerkt worden om hetzelfde welvaarts- en welzijnsniveau te behouden. “Als we dat al willen.”

2 | Geheime wapens?

Gelukkig heeft de mensheid twee geheime wapens in de race tegen de machines: empathie en creativiteit. “Neem nu callcenters,” geeft Van Hootegem een typevoorbeeld. “Makkelijk automatiseerbaar, maar toch werken er nog steeds mensen. Een goede verkoper moet immers sociaal zijn.” Niet voor niets denkt ING dat nog geen vijf procent van het werk van maatschappelijk assistenten en priesters zal automatiseren. Om dezelfde reden zijn studenten volgens de arbeidssocioloog nog steeds gehecht aan colleges, ondanks alle video-alternatieven.

Ook cultuur speelt een rol. Zo schat ING de automatiseringskans van oers op negentig procent. “We kennen allemaal de kroketten uit de Nederlandse muur of de lopende band in een Japanse sushirestaurant, maar zie jij een robot achter een Leuvense toog staan?”

Creativiteit is een tweede hindernis, die machines volgens computerwetenschapper Philip Dutré de komende tien jaar niet zullen nemen. “Teksten vertalen of samenvatten gaat steeds beter. Maar inhoud uit het niets opbouwen? Dat is veel moeilijker, en gaat pas met een zeker zelfbewustzijn.” Al mogen sommige journalisten niet te vroeg juichen. “Sportverslaggeving kan je wel gemakkelijk automatiseren, want ze is erg stereotiep. Je hebt vaste feiten - in die minuut wordt er gescoord - en af en toe een woord om wat emotie op te wekken bij de lezer. Meer niet.”

Technologie vernietigt niet alleen jobs, maar creëert er ook, luidt het ultieme weerwoord. De stoffige archivaris met de grijze stofjas bestaat niet meer, hippe app-ontwikkelaars zijn er des te meer. Of het etiket blijft, maar de inhoud verandert. “Rond het jaar 2000 is de traditionele brievenmarkt ingestort. E-mail bestond toen al twintig jaar. Toch zijn de postertijen nog niet verdwenen. Ze hebben genoeg nieuw en ander werk. De job van postbode verandert, maar blijft, net als die van secretaresse en professor,” lacht Dutré.

Waar die nieuwe jobs te vinden? Bijvoorbeeld in de vrije tijdssector. “De markt krijgt steeds meer grip op ons leven, maar dat betekent ook steeds meer vraag naar arbeid,” legt arbeids-socioloog Van Hootegem uit. “Ontbijten doen we niet langer thuis, maar in broodjeszaken. We werken steeds minder, maar hebben het ook drukker. In onze vrije tijd moeten we steeds meer.”

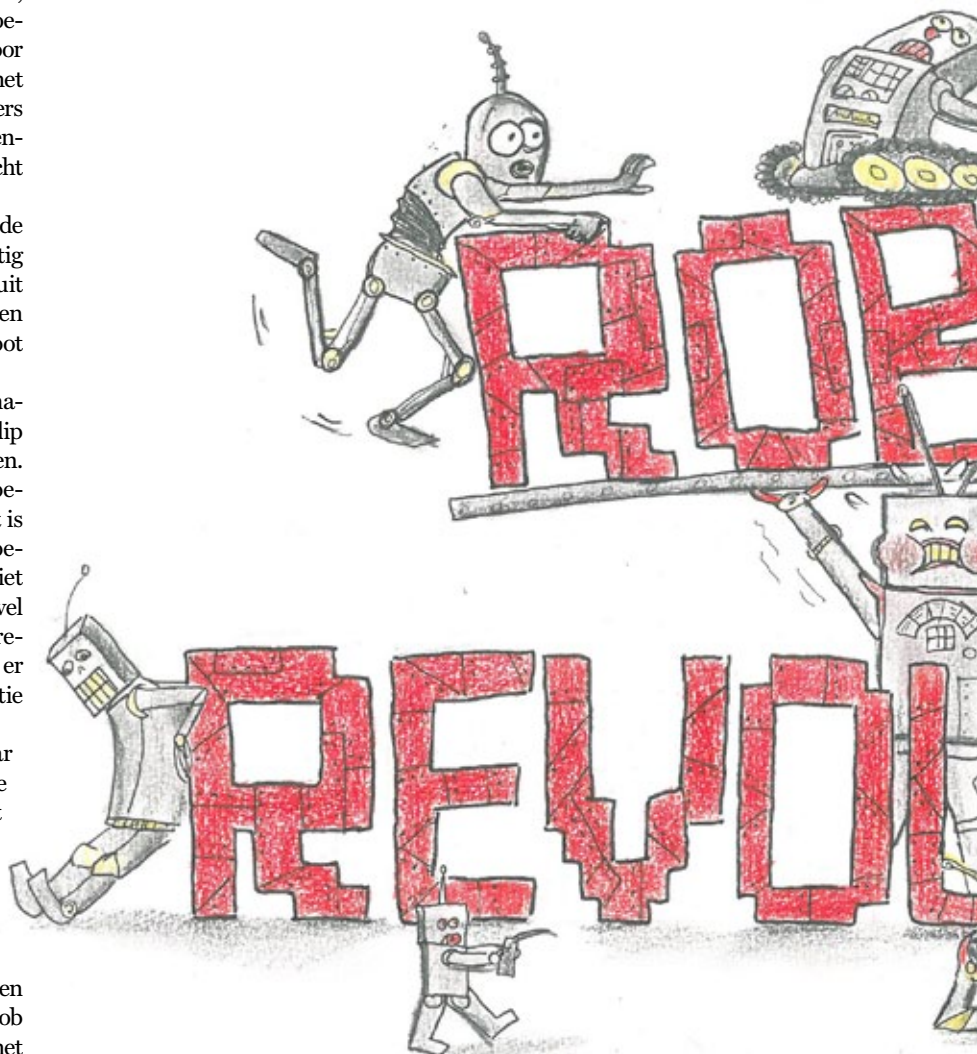
“Zie jij een robot achter een Leuvense toog staan?”

GEERT VAN HOOTEGEM
(ARBEIDSSOCIOLOOG)

You win some, you lose some dus? Niet volgens de meeste experts. “Ja, jobs zijn altijd al bedreigd geweest,” zegt bio-informaticus Moreau. “Oude verdwijnen, nieuwe ontstaan. Maar nu verdwijnen ze aan een tempo dat instellingen en individuen niet kunnen bijhouden.”

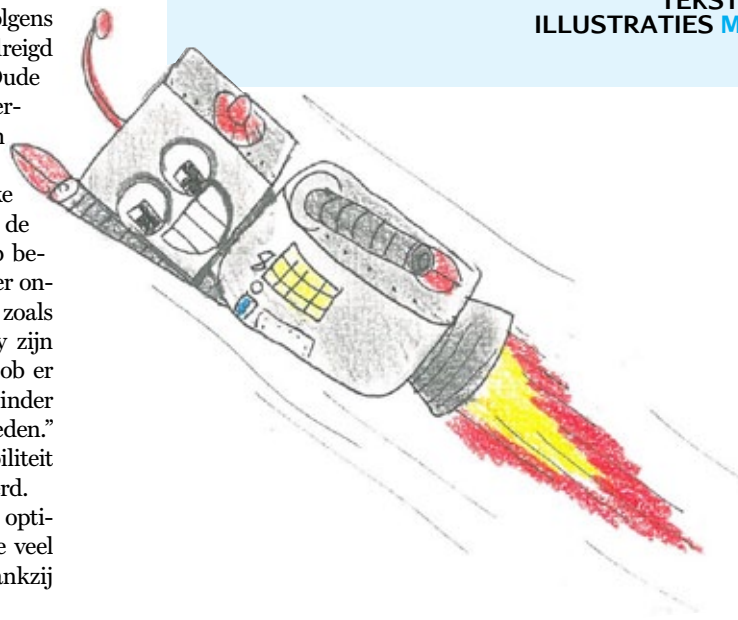
Ook Rademakers spreekt van een pijnlijke transitie. “Anders dan in het verleden gaat de verandering nu exponentieel snel.” Daarop bereiden we ons onvoldoende voor. “Ons hoger onderwijs is gedateerd. Heel veel opleidingen zoals een professionele bachelor in accountancy zijn niet klaar voor een toekomst waarin die job er simpelweg niet meer zal zijn. We moeten minder focussen op een beroep, maar op vaardigheden.” Ook onze geroemde creativiteit en flexibiliteit worden volgens haar nauwelijks gestimuleerd.

Van Hootegem blijft daarentegen een optimist. “We gaan niet te weinig jobs voor te veel mensen hebben, maar juist omgekeerd, dankzij de demografische ontwikkeling.”

Wanneer de machines winnen, zijn het geen Terminators die ons in een Matrix opsluiten. Robots en computers zorgen voor massale werkloosheid. Of is dat doemdenken? Vijf Leuvense experts uit vijf vakgebieden over de robotrevolutie.

TEKST SAM RIJNDERS
ILLUSTRATIES MARTIJN STOOP

Dossier Robotrevolutie

3 | Alle macht aan de robotelite?

Nieuwe technologie betekent een nieuwe elite. Nu al ziet Moreau in de Marck Zuckerbergs van deze wereld *robber barons* in een nieuwe *Gilded Age*. Zoals die spoorweg- en andere industriële baronnen zwemt de top van Silicon Valley in het geld.

Automatisering maakt het leven nog aangenamer voor kapitalisten en consorten, die dure werknemers kunnen afdanken. "We halen steeds meer inkomen uit kapitaal, en steeds minder uit arbeid," legt econoom Rademakers uit. "Die eerste inkomsten zijn echter veel ongelijker verdeeld." Iets wat niemand betwist in een wereld waar Thomas Piketty elke salontafel siert.

Die vermaarde empathie en creativiteit zijn evenmin eerlijk verdeeld. "Niet iedereen is even goed in menselijk contact, dus vallen er mensen uit de boot," klinkt het bij Moreau. "Dat is nu een tiende van de samenleving, maar in de toekomst nog meer."

Veel nieuwe jobs zijn *nasty, brutish and short*. "We denken dat we in een kennismaatschappij leven, maar het kortcyclisch werk neemt toe," weet Van Hootegem. "Goede boekenverkopers ademen literatuur en goede schoenenverkopers zijn fashionista's. Wat komt er in de plaats? Een programmeur die een Bol.com of Zalando in elkaar steekt, een loods vol robots en mensen om in schandalige omstandigheden de gaten van de technologie te vullen. Met op het einde van de rit een man, vaak van migrantenorigine, met een gammel bestelbusje, die om negen uur 's avonds aanbelt."

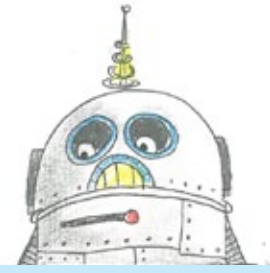
Historicus Erik Buyst ziet dan ook een belangrijk verschil met vorige industriële revoluties. "Toen verloren de onderste lagen van de bevolking, nu de midden-groepen. Het staat bovendien buiten kijf dat een sociale zekerheid die gefinancierd wordt door arbeidsinkomsten onhoudbaar is."

Onze maatschappij komt onder hoogspanning te staan, dus moeten we fundamenteel over de verdeling van onze welvaart nadenken, vinden onze experts. "Iets als een basisinkomen mag geen taboe zijn," zegt Moreau. "Je mag dat debat niet wegzetten als een utopie, zoals politici doen. Over twintig jaar heeft het zeer praktische gevolgen." Hij spreekt zelf over een tweede renaissance. Zoals de drukpers veranderen informatietechnologie en automatisering de wereld.

In die wereld is een vrije markt onmogelijk, geeft Rademakers toe, tenminste wanneer de robotrevolutie niet stopt. "Een hele grote groep mensen zal dan geen inkomen meer hebben en een elite beheert al het kapitaal. Dan zou bijvoorbeeld iedereen een stukje kapitaal moeten bezitten. Moeilijk in te beelden, want we zitten zo vast in dat marktdenken."

Maar de grootste uitdaging van een voltooide robotrevolutie kende econoom John Maynard Keynes al in de jaren dertig: verveling. "Wat gaan we met al die vrije tijd doen," vraagt Rademakers zich af. "Voor wie zijn identiteit uit zijn beroep haalt, zal dat dramatisch zijn. Voor de rest is het goed nieuws. Je kan daar heel idealistisch over denken, als in een Grieks ideaal waarin we samen filosoferen en kunst maken."

"I like to think / (it has to be!) / of a cybernetic ecology / where we are free of our labors / an joined back to nature, / returned to our mammal / brothers and sisters, / and all watched over / by machines of loving grace" dichtte Richard Brautigan in 1967. Of misschien doen we gewoon met z'n allen aan nog meer *binge-watching* op Netflix.

Déjà vu

"De geschiedenis herhaalt zich nooit, maar rijmt altijd een keer," zingt Spinvis. Dit is niet de eerste omwenteling, klinkt het steevast.

In het begin van de negentiende eeuw leefde het Vlaamse platteland van het spinnen en weven van vlas tot linnen. Tot de Spinning Jenny in Engeland hetzelfde werk veel sneller en goedkoper deed. Historicus Buyst: "Decennia lang hebben we die dreiging genegeerd, tot het handspinnen en -weven plots niet meer concurrentieel waren. Tegen 1845 was de markt op vijftien jaar helemaal ingestort, ondanks waanzinnige loonsverlagingen."

Werkloosheid, armoede en honger maakten van het Vlaamse platteland 'Arm Vlaanderen'. "Er waren agressieve bendes bedelaars die boeren overvielen. Er zijn zelfs verhalen bekend van steden die uit angst hun stadspoorten sloten."

De Engelsen zelf waren trouwens niet dolgelukkig met hun robots. "Toen het spinnen automatiseerde, klaagde niemand, want dat was vrouwenwerk. Wevers waren echter vooral mannen. Tijdens de Luddietenopstand hebben ze machines stukgeslagen. De Britse strijdkrachten hebben ze brutaal onderdrukt."

.....

“Wat als je Google-auto iemand aanrijdt? Wie is dan aansprakelijk? Google? Jij? Of de auto?”

.....

PHILIP DUTRÉ
(COMPUTERWETENSCHAPPER)

Toekomstpolitiek

Ongelijkheid is niet het enige politieke probleem van de toekomst. "Nu al hebben we een debat over privacy," zegt computerwetenschapper Dutré. "Zo berichtte *De Standaard* over Smart TV's, die in principe alle gesprekken in de huiskamer kunnen opnemen. Ook zelfsturende wagens verzamelen ook heel wat data."

Advocaten mogen dan *prime target* zijn voor automatisering, juridische kopzorgen zullen niet verdwijnen. "Wat als zo'n Google-auto iemand aanrijdt? Vroeg of laat gebeurt het. Wat dan? Wie is aansprakelijk? Google? De programmeur? De eigenaar, die achteloos de *terms and conditions* aanvaard heeft? Of de auto zelf?"

Met die vraagstukken zijn politici helemaal niet bezig, vindt Dutré. "Computers bestaan nu al meer dan zestig jaar en sommige wetgeving is nog steeds niet aangepast."

Het Robotpanel

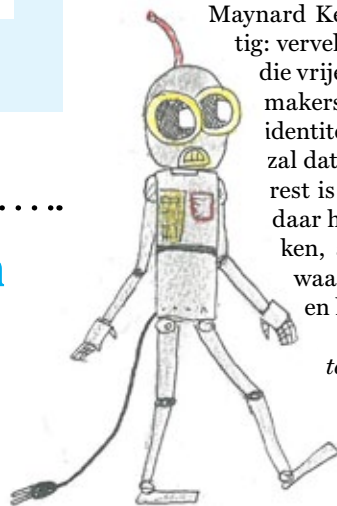
Arbeidssocioloog **Geert Van Hootegem** bekijkt de toekomst van arbeid en onze arbeidsmarkt.
Econoom **Emilie Rademakers** doctoreert over automatisering.
Historicus **Erik Buyst** is hoofd van de onderzoeksgroep Economische Geschiedenis en directeur van denktank VIVES.
Computerwetenschapper **Philip Dutré** is gefascineerd door de technologische singulariteit.
Bio-informaticus **Yves Moreau** gaf een lezing aan Metaforum over de Renaissance 2.0.

.....

“Een bachelor in accountancy? In de toekomst zal die job er niet meer zijn”

.....

EMILIE RADEMAKERS
(ECONOOM)

Gesteld

Onze fotografen houden ervan om de grenzen van het mogelijke af te tasten. Voor deze foto lieten ze honderden ballen los in een Leuvense auditorium.

Simon Leclercq
Kwong Hueng To
Kalina De Blauwe
Daisy Callari

Student

VTK brouwt Sint- Barbara

De toekomstige ingenieurs van VTK zijn niet de traditionele bollebozen. In hun vrije tijd experimenteren ze al eens graag. Dat leverde een bloedeigen bier op: Sint-Barbara.

FRANK PIETERMAAT

“Het is niet echt een heel nieuw idee,” vertelt Wout Geboers, fakbarverantwoordelijke van VTK. “Het werd in de voorgaande jaren nog gedaan. Niet heel recent, maar een viertal jaar geleden is het nog eens gebeurd.”

“Vanaf het begin van het academiejaar zijn we er redelijk druk mee bezig geweest,” aldus Geboers. “We hebben dan contact gezocht met een brouwerij en met hen een aantal recepten uitgewerkt op heel kleine schaal. Zo kwamen we ertoe om een aantal brouwsels te proeven. Ondertussen kregen we enorm veel input van de brouwer waar we ook heel wat van opstaken.”

Sint-Barbara

Dat leverde resultaat op. “Het bier heet Sint-Barbara. Barbara is immers de beschermheilige van de ingenieurs.”

Bij de vraag hoe dat bier dan precies smaakt, klinkt het als volgt: “Het is redelijk vol van smaak. Het is een blond biertje, vrij hoppig en toch redelijk straf met 7,5 procent.” Omdat de regels van de journalis-

Sint-Barbara is een van de betere heiligen die we al ontmoet hebben in ons jonge leven

tiel ons opdragen alles dubbel te checken, gingen we zelf op onderzoek. Het moet gezegd, Sint-Barbara is een van de betere heiligen die we al ontmoet hebben in ons jonge leven. Redelijk zacht, maar met het besef dat als je er vier of vijf van drinkt, de hemel al snel veraf kan zijn. Wat ons betreft een aanrader.

Beschikbaarheid

“Het bier wordt in fakbar 't ElixIr getapt aan 1,50 euro sinds de start van het tweede semester,” laat Geboers nog weten. “Sindsdien is het al heel populair geweest.”

“Het is zeker de bedoeling om met deze voorraad het semester uit te doen. Daarna zullen we naar volgend jaar evalueren hoe we het verder aanpakken.”

WHERE IS MY BIKE?

Studenten ontwikkelen gps trackers voor fietsen

Catherine Hechter

Raphaël Weuts, student industrieel ingenieur en oprichter van Where is my bike, ontwikkelt een gps tracker die fietsboeven kan tegenhouden.

CATHERINE HECHTER

Wat hebben jullie ontwikkeld?

Raphaël Weuts: «Wij maken gps trackers voor fietsen. Als je fiets beweegt nadat jij die ergens hebt achtergelaten en het de bedoeling is dat die blijft staan, dan stuurt de fiets een bericht naar je gsm. De eigenaar kan dan via een website kijken waar zijn of haar fiets is op een kaart.»

«Je fiets zal sowieso een bericht sturen wanneer hij beweegt. Als jij het zelf bent, negeer je gewoon het bericht en dan gebeurt er niets. Als jij het niet bent, dan kan je 'P' sms'en en zo wordt de politie achter je fiets gestuurd.»

Hoe zijn jullie op het idee gekomen?

Weuts: «Drie jaar geleden was ik mobiliteitsverantwoordelijke bij studentenkoepel LOKO. Toen heb ik alle problemen rond studentenmobiliteit neergeschreven. De twee grootste problemen zijn fietsdiefstal en fietsstallingen. Fietsstallingsproblemen worden veroorzaakt door weesfietsen en fietswrakken die de oorzaak zijn van fietsdiefstal. Dus dat is de wortel van alle problemen. Zo ben ik

op het idee gekomen om *gps trackers* te ontwikkelen, in combinatie met Google Maps en de politie. Ook had ik iets sterks in gedachten dat vastzit aan een fiets, om uit te delen via de KU Leuven.»

Is het mogelijk de tracker eraf te schroeven?

Weuts: «*Gps trackers* voor fietsen bestaan al, maar meestal is het iets dat met twee vijesjes vastzit en minder sterk is dan de gemiddelde slot. Wij willen iets maken dat zichzelf vasttrekt en alleen via een sms ontgrendeld kan worden, dus alleen de eigenaar zal dat kunnen doen.»

“Je fiets sms't je als hij beweegt”

Wat is het pilootproject?

Weuts: «Het kost veel geld om zo iets te ontwikkelen. Daarom moet het juist zijn en de kans

dat wij van de eerste keer iets ontwikkelen dat perfect is, is klein. Daarom maken wij nu vijf prototypes en in mei laten wij die los op iedereen die wil meedoen. Organisaties en bedrijven, zoals wielclubs, universiteiten en de politie, kunnen ze reserveren en een maand uittesten. Daarna kunnen wij met hun *feedback* een degelijk product ontwikkelen dat eind 2015 klaar is.»

«Ondertussen zijn wij drie jaar bezig, maar nu hebben we een werkend prototype.»

Met hoeveel zijn jullie?

Weuts: «Wij zijn met twee oprichters. Daarnaast bestaat het team uit industrieel ingenieurs, rechtenstudenten, toegepaste informatici uit Brussel, een afgestudeerde handelsingenieur en nog mensen die sporadisch meewerken. Wij hebben al meer dan vijftig professoren en studenten bij het project mogen betrekken en blijven op zoek naar nieuwe mensen.»

Wat zijn jullie toekomstplannen?

Weuts: «We willen minder materialisme in onze maatschappij, door diefstal tegen te gaan en fietsdelen aan te moedigen. Na fietsen willen we dan naar andere producten gaan en daarna willen wij producten onderling uitwisselen. Stel bijvoorbeeld dat je een ticket koopt voor een festival en dat jij een tent nodig hebt. Wij

zouden een platform ontwikkelen dat aangeeft dat Jan een tent heeft die die data beschikbaar is die jij zou kunnen reserveren. Alle items zitten op een netwerk en worden bijgehouden via *gps trackers*. *Where is my bike* wordt dan *where is my tent* of *where is my backpack*. Wij zouden alle producten op de *cloud* zetten en ze *peer-to-peer* uitdelen.»

Wat maakt jullie tracker zo veel beter dan ander trackers?

Weuts: «Wij maken geen plastic bakje dat zwakker is dan een fietsslot. We willen juist iets maken dat sterker is om het mechanisch een meerwaarde te geven. Daarnaast bieden wij

“Ondertussen zijn we drie jaar bezig en hebben we een werkend prototype”

een service aan. De *tracker* geeft aan dat de fiets beweegt en vraagt of je de politie erachter wil sturen.»

STAD EN VZW OUDE MARKT TEGEN GEHOORSCHADE

Stad en cafébazen willen Leuvense oren redden

Met het initiatief de Barcode willen de stad Leuven en vzw Oude Markt overlast in het uitgangseven verminderen. Via een aantal thema's, ongeveer één om de twee maanden, willen de organisatoren problemen uit het uitgangseven aan de kaak stellen.

MIKA TUYAERTS

In de week van de gehoorschade werd symbolischerwijs gekozen om een sensibiliseringscampagne op poten te zetten die de gevaren van luide muziek benadrukt. Oorsuizen of tinnitus komt meer en meer voor bij jongeren. "Volgens recente studies van de KU Leuven en de Universiteit Antwerpen kampt één op de vijf 18 tot 24-jarigen permanent met oorsuizen en dit cijfer blijft stijgen," aldus Leuvense schepen van Leefmilieu Mohamed Ridouani (sp.a).

Andere studies tonen dan weer dat zeven op de tien jongeren te kennen geven af en toe last te heb-

ben van een fluittoon in de oren na een nachtje stappen of een concert. Tinnitus is niet alleen vervelend, het is ook (voorlopig) onomkeerbaar. Naast een aanhoudende fluittoon zijn mensen met oorsuizen vaak hypergevoelig voor geluid.

je al oorsuizen bezorgt, of probeer te studeren als je een hels gefluit op de achtergrond hoort. Vele tinnituslijders kunnen hun lot dan ook moeilijk accepteren en raken in een depressie. Het zelfmoordcijfer bij mensen met oorsuizen ligt trouwens hoger dan het Belgische gemiddelde.

Vanuit de buik

Ridouani onderstreept het belang van een sensibiliseringsplan: "Ik maak me zorgen over de proporties die gehoorschade bij jongeren aanneemt. Slechts vijf procent van de jongeren neemt zijn voorzorgen en draagt gehoorbescherming. We moeten ons bewust zijn van dit

"Een op de vijf 18 tot 24-jarigen kampt permanent met oorsuizen"

MOHAMED RIDOUANI
(SCHEPEN VOOR LEEFMILIEU, SP.A)

maatschappelijk probleem, niet alleen in het uitgangsmilieu, maar ook bijvoorbeeld op festivals."

"Het initiatief begon bij de cafébazen, maar kreeg nadien steun van verschillende partijen. Niet alleen vzw Oude Markt, maar ook AB InBev, Horeca Leuven en de KU Leuven zetten mee hun schou-

ders onder het project," aldus Ridouani. "Met de steun van die partners willen we de actie trouwens uitbreiden naar heel Vlaanderen."

Voor Evert Thys van vzw Oude Markt is het belangrijk dat de actie "vanuit de buik van het uitgangseven" komt. "Het is bij dergelijke ac-

ties belangrijk om niet te berelend over te komen. Vandaar dat we de actie op een jeugdige manier onder de aandacht willen brengen. Met de gepaste toon, vooral visueel en soms licht ironisch, kunnen we beter onze doelgroep bereiken."

Die manier van werken blijkt meteen uit enkele van de acties die Thys voorstelt: "Elk café dat

Die decibelometers kosten al gauw een duizend euro. Thys is zich daar zeker van bewust. "Duizend euro is inderdaad een grote kostprijs. De meeste cafés in Leuven verdienen voornamelijk geld met de verkoop van bier en de winstmarge hierop is redelijk klein. Toch is het belangrijk dat we onze verantwoordelijkheid

"Een nieuwe campagne is broodnodig"

BERT LECOMTE
(STUDENT MET GEHOORSCHADE)

meedoet aan de actie krijgt zestien vierkante meter aan bierkaartjes met uitleg over gehoorschade. Daarnaast gebruiken we ook social media om meer jongeren te bereiken en gaan we flyereren op strategische plaatsen, zoals de Oude Markt of de bushalte aan het station op momenten dat er bussen rijden naar Rock Werchter. Tot slot zal elk café dat een geluidsmeter plaatst zich engageren om oordopjes uit te delen."

Geluidsmeter

"Ik besef dat er voor die geluidsmeter veel aandacht is, omdat het iets heel concreets is," aldus Ridouani, "maar onze nadruk blijft liggen op preventie en sensibilisering. Dat blijkt ook uit het gebruik van de geluidsmeter. Het is niet alleen een instrument dat de klanten en cafébazen in staat stelt het geluidsniveau te controleren, ze staat ook in contact met de politie. Die kan ingrijpen wanneer het geluidsniveau de limiet van 95db overschrijdt."

nemen in deze moeilijke economische tijd."

Fakbars

De cafés op de Oude Markt zijn natuurlijk niet de enige uitgaansgelegenheden in Leuven. De fakbars hebben via de fakbarcode hun eigen reglementen en doelstellingen inzake gehoorschade.

Joren Monnens, overlastmandataris bij de studentenkoepel LOKO, legt uit: "Artikel 5 van de fakbarcode zegt dat de politie de geluidsinstallatie komt begrenzen en verzegelen. Meestal is dit niveau 95db, maar dat wordt altijd geval per geval bekeken. Fuifzaal Albatros is bijvoorbeeld begrensd op 85db omdat er meer bewoning rond de zaal is, in de Tiensestraat mag de middelste fakbar dan weer iets luider zijn dan de twee aangrenzende. De fakbars krijgen wel niet specifiek de opdracht om te werken rond sensibilisering, al delen sommige kringen op bepaalde evenementen oordopjes uit."

"Elk initiatief is positief"

Bert Lecomte is een student communicatiewetenschappen. Ruim anderhalf jaar geleden werd bij hem tinnitus vastgesteld. Bert bleef echter niet bij de pakken zitten en pleit via zijn blog sinds begin dit jaar voor een jongerenplatform rond tinnitus en gehoorschade. Hij reageert behoudend positief op de barcode. "Ik vind het een fantastisch initiatief, zeker omdat het een idee is van caféuitbaters, wat toch redelijk uniek is."

"Vooral de uitgebreidheid van de actie bevalt mij. De campagne beperkt zich niet tot één video of website, maar men probeert jongeren op zo veel mogelijk manieren te bereiken. Het is in ieder geval een goede eerste stap, maar er moet meer gebeuren om jongeren in te lichten. Ik weet ook dat het moeilijk is jongeren te sensibiliseren. Daarom kan ik moeilijk inschatten of dit initiatief succesvol zal zijn, al denk ik wel dat deze campagne meer gaat aanspreken dan andere acties uit het verleden."

"Daarnaast is het voor mij zeer positief dat de cafébazen zelf geluidsmeters plaatsen en daarmee hun verantwoordelijkheid opnemen. Een nieuwe campagne is immers broodnodig: cijfers tonen aan dat het aantal jongeren met tinnitus elk jaar gigantisch blijft stijgen. Ik hoop dan ook dat deze campagne kan bijdragen tot het bewustmakingsproces en heel wat studenten aan het denken kan zetten." (mt)

"Het is belangrijk dat we onze verantwoordelijkheid opnemen"

EVERT THYS
(VZW OUDE MARKT)

suizen in een sociaal isolement. De concerten van je favoriete groep meemaken zit er niet meer in en voetbalwedstrijden volg je nu thuis, want het geluid van de supporters kan je niet meer verdragen. En probeer maar eens op café te gaan als het geroezemoes in de achtergrond

Schepen Mohammed Ridouani (sp.a, links) en Evert Thys van vzw Oude Markt (rechts).
Foto Kwong Gueng To.

Student

TOPSPORTER STIJN STEVENS

“Af en toe mag je wel zondigen”

Stijn Stevens (21) combineert zijn studies Bedrijfsmanagement met een basketcarrière bij de Leuven Bears. Vier uur per dag trainen én les volgen: zo doet hij dat.

CATHERINE HECHTER

Hoe ben jij begonnen met basketten?

Stijn Stevens: «Door mijn broer. Als vierjarige ging ik altijd kijken naar zijn trainingen. Eigenlijk mag je pas beginnen te basketten wanneer je zes jaar oud bent, maar ik was zodanig enthousiast dat ik al op mijn vier jaar mocht beginnen in de ploeg van mijn broer in Ieper. Daarna zat ik op een topsportschool in Leuven, waar ik van toptrainers les kreeg.»

Hoe ben je bij de Leuven Bears beland?

Stevens: «Na veertien jaar in Ieper te spelen, heeft de ploeg van Leuven mij gescout. Zij hadden mij gescout via matches en wilden mij rekruteren. Maar Leuven is een eersteklasseploeg en als jonge gast van achttien jaar is het riskant om direct bij een eersteklasseploeg te beginnen. Gelukkig bestaat in België de mogelijkheid om tegelijkertijd in twee ploegen te spelen, als een van de twee eerste klasse is. Daarom speelde ik vorig jaar bij Leuven en ook bij Sint-Niklaas. Dat was natuurlijk niet makkelijk, ook niet voor mijn studies.»

“Ik ben 1 meter 80, wat eigenlijk klein is voor een basketter”

Ik heb geprobeerd een volledig jaar op te nemen, maar dat was ondoenbaar. Ik had zeven of acht herexamens. Daarom heb ik dit jaar dertig studiepunten opgenomen. Ik speel nu trouwens alleen voor de Bears. Van de vaste spelers ben ik de jongste.»

Op welke positie speel je?

Stevens: «Ik sta op de guard, dat betekent dat ik de leider ben van de ploeg. Ik ben 1 meter 80, wat eigenlijk klein is voor een basketter. Alleen op mijn positie gaat dat, voor alle andere posities moet je minstens 1 meter 90 zijn.»

Trainen

Hoe vaak trainen jullie?

Stevens: «Twee keer per dag, normaal van

“Basketten is geen voetbal. Het is niet zo dat ik de rest van mijn leven niet zou moeten werken”

10 tot 12 uur en van 16 tot 18 uur. 's Morgens doen we ofwel fitness, ofwel shooting (proberen te scoren, red.). 's Middags volgt

de tactische training. Dan bekijken wij tactische aspecten rond de ploeg waartegen wij gaan spelen de komende week. Soms hebben wij een videobriefing. Dan zien we onze eigen fouten en tijdens de

“Ik heb er geen probleem mee offers te brengen voor het basketbal”

volgende training moeten wij ze verbeteren op het veld. Ook worden wij goed bijgestaan op medisch vlak. Op elke training is de kiné aanwezig. Dus als er iets is, kunnen zij direct inspringen en helpen.»

Lukt het om te trainen tijdens de examens?

Stevens: «Ik heb een heel goede relatie met de coach en hij houdt er rekening mee. Als ik een training moet missen omdat ik de dag erna een examen heb, vindt hij dat geen probleem. Zelf zegt hij altijd dat school voor gaat. Nu was ik er bovendien voor drie van de vier examens door, wat veel beter is dan vorig jaar.»

En tijdens het schooljaar?

Stevens: «Aan projecten of testen kan ik niet onderuit. Lectoren zeggen dat ik niet aanwezig moet zijn omdat ik een topsportstatuut heb, maar ik moet de opdrachten wel afgeven. Dan moet ik bijvoorbeeld testmomenten inhalen net voor de examens. Dat betekent vier of vijf testen op één dag, wat extra zwaar is. Maar de combinatie gaat zeker. Mijn medeleerlingen biefen mij en houden mijn papieren en notities bij.»

«Studeren is op het eerste vlak een back-up plan. Mijn carrière als Belg in eerste klasse is redelijk kort. Tegen mijn dertig moet ik waarschijnlijk beginnen te werken. Want basketten is geen voetbal. Het is niet zo dat ik niet zou moeten werken voor de rest van mijn leven.»

«Als ik binnen zoveel jaar uit de eerste klasse zou vliegen, zou ik graag tweede klasse combineren met een job. Plan A is om te blijven basketten. Plan B is mijn studie afmaken en in combinatie met mijn werk blijven basketten op het hoogst mogelijke niveau.»

Is het moeilijk om basketten te combineren met een sociaal leven?

Stevens: «Ik vind van niet, omdat veel vrienden weten dat ik weinig tijd heb. Zij komen speciaal af van Ieper naar Leuven om te komen kijken naar mijn matches. Ik heb er geen probleem mee om bepaalde offers te doen voor mijn basketcarrière.»

En op het vlak van eten en drinken?

Stevens: «Af en toe mag je wel zondigen. Maar bijvoorbeeld alcohol drinken moeten wij beperken. Ik ben een profspeler, dus men verwacht dat ik als een profspeler leef. Tijdens de week let ik er heel hard op. Dan eet ik geen pizza, ga ik niet naar de frituur of naar de Oude Markt. In het weekend wel, maar dan alleen na de match. Ik probeer zo veel mogelijk kip, pasta en groenten te eten en ik voel de effecten. Het energieverval is immens.»

Catherine Hechter

«Gelukkig woon ik in een huis met vijf spelers dus de verleiding is er niet om te

hen te kijken. Op tactisch vlak doe ik zo veel ervaring op.»

“De verleiding is groot om na de training in de zetel te gaan zitten in plaats van te studeren”

snoepen. Wel is het verleidelijk om met hen rustig in de zetel te zitten na een training in plaats van een paar uur op mijn eentje te studeren.»

Leidersfiguur

Wat heb je geleerd het voorbije jaar?

Stevens: «Wij spelen vaak tegen buitenlanders, bijvoorbeeld Amerikanen, die fysiek sterker zijn dan ik. Bovendien zijn zij sneller en atletischer. Ik leer veel door tegen hen te spelen, maar vooral door naar

Wat is het leukste dat je hebt meegemaakt met de Bears?

Stevens: «Vooral winnen tegen ploegen waarvan niemand het verwacht. Soms verliezen wij matches met slechts twee of drie punten. Bijvoorbeeld tegen Oostende verloren we, maar we stonden wel heel de match voor. Dat geeft voldoening om tegen de eerste van de competitie bijna te winnen. Zo'n momenten zijn de warmste die je kan hebben.»

Wat is jouw doel voor 2015?

Stevens: «Om echt een leider te worden. Ik ben nog maar 21, maar ik probeer meer en meer een leidersfiguur te zijn op het terrein. Als er een paar slechte acties gebeuren, moet ik het initiatief nemen en de jongens oppeppen om ze naar de overwinning te leiden.»

Veto mag deze week 10 tickets voor de Leuven Bears weggeven. Houd dus zeker onze Facebookpagina in het oog!

INTERVIEW THEATERMAKER MOKHALLAD RASEM

“Je moet schoonheid bieden”

Mokhallad Rasem is een theatermaker van Iraakse origine, die bij het Toneelhuis werkt. Op Artefact ging zijn nieuwe voorstelling *Body Revolution* in première. Het publiek stond te drummen. Rasem is hot.

MARGOT DE BOECK

U verruilde Irak voor België in 2005 als gevolg van de oorlog. Welke invloed heeft die ervaring op uw werk als theatermaker?

Mokhallad Rasem: «Als je ergens bent waar het gevaarlijk is, merk je dat op de duur niet meer. Het is zoals in een brandend gebouw zitten. Binnen zie je niet dat het in brand staat, maar buiten wel. Toen ik weg was, zag ik pas hoe erg het was.»

«Ik was op een theaterfestival in Duitsland, toen mijn familie me liet weten dat ze naar Syrië waren gevlucht. Het was dus geen keuze Irak te verlaten. Er was gewoon niemand meer.»

In *Body Revolution* gebruikt u fotomateriaal van de Arabische Lente. Waarom?

Rasem: «Die revolutie heeft me veel geïnspireerd. Mensen bewegen steeds bewust en onbewust,

zichtbaar en onzichtbaar, en daar wordt dat nog uitvergroot. Het gaat over de relatie tussen de ruimte en het lichaam. Hoe reageert het lichaam op de kapotte ruimte?»

Hoe verwerkt u uw eigen ervaring in deze installatie?

Rasem: «Ik heb de drie oorlogen ook meegemaakt. Mijn lichaam reageert anders dan iemand die geen oorlog heeft meegemaakt. Het gaat over die angst in het lichaam, maar ook blij zijn, verlangen, verdrietig zijn. Het lichaam is telkens anders.»

«Het thema oorlog komt altijd terug, maar altijd op een andere manier, soms in de sfeer, soms in het beeld, in de inhoud, in de personages. Maar altijd anders. Mijn mooiste droom is mijn werk te brengen in Irak, om daar ideeën uit te kunnen wisselen.

Ik vind het mixen van culturen heel interessant.»

U maakt theater in verschillende talen. Wat zijn daar de voor- en nadelen van?

Rasem: «Toen ik naar België kwam, hoorde ik overal veel verschillende talen op straat. De realiteit van hier heeft mij beïnvloed. Irak is daarentegen een heel gesloten wereld.»

«Het is niet alleen de taal, ook de mentaliteit van de mensen die me inspireert. Ik leer veel van andere culturen. Tijdens een repetitie discussiëren we soms over onze visies. We gaan op zoek naar universele thema's, zoals liefde of oorlog.»

“Je kan een boodschap brengen, maar de mensen moeten ook kunnen genieten”

«Wachten is ook een universeel thema. Het is altijd iets persoonlijks. Sommige mensen wachten al 13 jaar op papieren, of ze wachten op de bus, of op naar school te gaan, of tot hun vrouw bevalt. In Irak is het wachten tot de oorlog gedaan is.»

«Wachten is niet goed of slecht. Het heeft niet twee of drie of vier kanten, ik kan dat niet bepalen. Ik heb geleerd om geduld te hebben, gewoon geduld. (lacht)»

Slapen op het podium

Wilt u in uw theater ook een politieke boodschap meegeven?

Rasem: «Ik vind politiek niet interessant. Op het einde zie je misschien een politieke boodschap in mijn theater. Maar ik wil niet over politiek praten, want politiek heeft precies mijn land kapot gemaakt. Politiek is een spel dat ik niet wil meespelen. Het is lelijk, en kunstenaars hebben precies de taak om die lelijkheid schoon te maken.»

Is er veel boeiend theater in Irak?

Rasem: «Er zijn heel goede kunstenaars. Er zijn mensen die op het podium willen slapen om kunst te maken, maar ze hebben geen mogelijkheid om dingen te ontwikkelen. Ze hebben ruimte nodig, ook is het nodig om cultuur uit te wisselen met de rest van de wereld. In Irak is er alles wel, maar er is geen systeem.»

“Binnen zie je niet dat het in brand staat, buiten wel”

«De situatie in Irak is extremer, maar er is kunst nodig om een oplossing te vinden. Je wilt iets brengen naar het publiek, hun mentaliteit veranderen. Enerzijds kan je openheid stimuleren, anderzijds moet je ook schoonheid bieden, zodat mensen kunnen genieten. Het gaat niet alleen om de boodschap. Er zijn altijd twee kanten, een van boodschap en een van genieten.»

Recensie

Barre

Arabische

hongerwinter

Artefact Festival is een bont allegaartje van allerlei curiosa, zo ook de performance *Body Revolution* van Iraakse theatermaker Mokhallad Rasem.

SIMON THYS

Vijf verschillende paspoppen met gasmaskers staan geëta-leerd langs de flanken. In het midden staat een wit doek met ogenschijnlijk nog een pop eronder op de koude vloer van STUK. Wanneer projecties van de Arabische Lente starten, evenals mystiek tintelende tonen, blijkt de zogezegde pop vleesgeworden te zijn. Samen met twee andere performers, die zich een weg bannen doorheen het doek, bestrijden ze de demonen van de revolutie en dansant.

Ze bestrijden de demonen van de revolutie en dansant

De dans gebeurt met vallen en opstaan, letterlijk en figuurlijk. Binnen de opstandige beelden op het doek, staan schimmen van het trio zelf. Fysisch vertoeven ze in het veilige België, psychisch is een ander paar mouwen. Midden-Oosterse blaasinstrumenten ontspruiten uit de *soundscape*s en werken bezwerend op de drie mannen. De kwelling is werkelijkheid en de wanhoop nabij.

Verontschuldigen

Terwijl ze slaan en vallen op de grond, bereikt het crescendo van de blaasmuziek een apotheose. Ware Arabische rock 'n roll weergalmt uit de luidsprekers. Tot het plots tot een stilstand komt. “We bieden oprecht onze verontschuldigen aan,” valt er te horen. Het publiek krijgt een waslijst aan verontschuldigen, waar ironie net om de hoek komt kijken, te horen. Stof tot nadenken.

Vervolgens glippen de uitvoerders terug in het projectiescherm. Hierbij worden de plaatjes vervormd doordat ze spelen met de vorm van het doek. Uitvergrotingen en verkleiningen. De media en onze visie zeker?

Het eindigt weer waar het begint. Mystiek tintelende tonen bereiken weer de oren. Het is een eindeloze cyclus. De noodzakelijke revolutie is uitgemond in een inbreuk op de mens. “Hmm,” denk ik verward.

Cultuur

MECENAS VIERT VERJAARDAG MET TOCHT LANGS KUNSTGALERIEN

Kom maar binnen, kunst bijt niet!

Voor veel studenten zijn de Leuvense kunstgalerieën onontgonnen terrein. Mecenase vulde een deel van die lacune op bij wijze van alternatief verjaardagsfeestje, met een bijzondere trip als gevolg. “Kom maar binnen, kunst bijt niet!”

JASPER VAN LOY

Woensdagavond, een dertigtal studenten verzamelt in de inkomhal van het Erasmushuis voor Leuven Art & Design, zoals het evenement werd gedoopt. Een enkeling lacht zenuwachtig, de meesten weten niet wat te verwachten. “Ik voel mij daar nooit op mijn plaats,” zegt een van de deelnemers.

Daar, dat is de kunstgalerie, dat steriele oord waar enkel de *rich and famous* welkom zijn. Althans, zo luidt het cliché dat Mecenase, de kring van de studenten kunstwetenschappen, graag de kop wil indrukken. Via een wandeling langs drie galerieën wil de kring de drempel bij studenten verlagen om eens een kijkje te gaan nemen.

Annerie Vermeulen

“Zo’n Tuymans, daar moet ik van kotsen”

FRANS VANHOVE,
(GALERIEHOUDER)

De eerste stop is de zaak van Frans Vanhove. Aan Vanhoves voordeur prijkt het opschrift “Kom maar binnen, kunst bijt niet!” Ook de heer des huizes blijkt niet te bijten en geeft de studenten een warm welkom.

“Diversiteit is de rode draad in mijn zaak,” vertelt Vanhove tussen zijn beelden, schilderijen en andere kunstwerken. “Je vindt hier werken tussen de zestig en 17 000 euro.” Voor de selectie vertrekt Vanhove vanuit zijn buikgevoel, maar houdt hij ook rekening met verkoopbaarheid. “*It’s all about the money,*” drukt hij de studenten op het hart.

Vaak vragen klanten hem om uitleg bij de werken, maar dat is niet aan Vanhove besteed. “Ik heb die werken niet gemaakt. De vraag is wat jij erin ziet en of jij het mooi vindt,” zegt de galeriehouder. Sowieso behoeft kunst voor hem geen verklaring. “Zo’n Luc Tuymans, die voor alles een uitleg heeft, daar moet ik van kotsen,” zegt hij ferm.

Voor de twee volgende stops wordt de groep in twee gesplitst. Het is nu eenmaal niet evident om om acht uur ‘s avonds met

dertig man binnen te vallen in een kunstgalerie. “Galeriehouders vinden die wilden meewerken, was niet evident,” vertelt Mecenasepreses Cilia Gouwy. “Uiteindelijk hebben we een mooie selectie kunnen maken.”

Lekker warm

In keramiekatelier ‘t Rood Huys zwaait Jan Vander Elst de plak. Met veel passie vertelt hij over zijn zelfgemaakte schalen, potten en gebruiksvoorwerpen. “Techniek is heel belangrijk in mijn werk,” zegt hij. Met veel plezier legt hij dan ook uit hoe hij met verschillende baktemperaturen, materialen en instrumenten aan de slag gaat om unieke designs te creëren.

Daarna troont hij ons mee naar zijn atelier. Tafels, ovens en gereedschap dringen er om een plekje. “De ovens draaien een

hele nacht lang, vaak op 1250 graden,” vertelt Vander Elst. “Als ik wakker word, zet ik de deur open en is het meteen lekker warm in mijn atelier.”

Theys & Miseur was de laatste stop van de avond. Glaskunstenaar Daan Theys verontschuldigde zich alvast bij de studenten. “We zijn nog maar pas uit de eindejaarsperiode en het is nu meer een winkel dan een galerie. Kom binnen een paar maanden nog maar eens terug.”

Of de studenten dat effectief gaan doen? “Ik heb nu minder schrik om een galerie binnen te stappen,” vertelt een studente bij het afsluitende drankje. “Ik zou er zelfs eentje willen beginnen later,” lacht een andere deelnemer. Ook het Mecenasepresidium van 2025 kan dus nog op geïnteresseerde galeriehouders rekenen.

Recensie Was I right or wrong to go?

The Great Downhill Journey of Little Tommy sleepte afgelopen zomer de publieksprijs op Theater Aan Zee in de wacht. De verwachtingen waren dus hooggespannen. Het gevaar bij hoge verwachtingen is natuurlijk dat ze moeilijk ingelost worden.

EVELYNE VAN HECKE

De scène is sober. Zwart en donker. Gevuld met gitaren, een drumstel, elektrische orgels en een nog leeg, wit vierluik waar Sarah Yu Zeebroek live illustraties bij het verhaal op begint te schilderen.

Niet veel later komt een viertal binken met gitaargeweld op scene en schreeuwt Jonas Vermeulen als de moeder van Tommy “He’s gone! He’s Gone!” door een megafoon. Little Tommy, eveneens door Jonas

vertolkt, is vertrokken. Een stevig rocknummertje geilt de muziekliefhebber in ons een beetje op, maar Tommy heeft me nog niet verleid.

Misschien omdat er wat veel tege-lijk geïnstalleerd wordt en ik nog niet goed weet waar ik beland ben. Is dit een concert? Theater? Wat zijn die tekeningen? Toen verwarrend, achteraf een teken van een ingenieus concept. Iets nieuws heeft namelijk meer tijd nodig om begrepen te worden.

De boventitels leiden soms af van al dat moois op scène, maar ze zijn

onmisbaar om een aantal stukken van de Engelstalige gezongen, gebrulde, gehulde, gelalde stukken tekst te begrijpen. Na een paar nummers, wanneer Tommy kennis maakt met de werkmannen, begin ik me thuis te voelen op de heuvel van de jongen en de vrienden die hij onderweg maakt.

Je kijkt al uit dat je kan stoefen dat jij ze had ontdekt in een groezelig jeugdhuis

De zwarte scène wordt een fleurige wereld vol maffe figuren, die ik eigenlijk zelf ook al wel eens ergens tegen ben gekomen op mijn kleurrijke levensweg door het donker. Het knappe acteerwerk van de twee heren in combinatie met de hallucinerende illustraties wekken een verwelkte vrouw, gebroken dronkaard, een passionele jager en een overwerkte dokter bijna tastbaar tot leven.

Een kleurrijke reis

Boris Van Severen en Jonas Vermeulen nemen moeiteloos de ene rol na de andere, soms zelfs meerdere tegelijk, op zich. Ze vertolken hen zodanig goed dat je vergeet dat je naar twee jonge, enthousiaste mannen en een band aan het kijken bent. Tege-

lijk kom je nooit los van dat gevoel dat je van een beloftevol rockgroepje aan het genieten bent en je al uitkijkt naar de dag waarop je kan stoefen dat jij ze al ontdekt had in een groezelig jeugdhuis.

Met kleine, fijne waarheden als “*Blue is the color you see everywhere with your back in the grass and no clouds in the air*”. komt ook de kleinkunst achter deze mannen regelmatig door de rock heen piepen. Een glimlach verschijnt op mijn gezicht.

Het is een fantastische reis, die *downhill journey*. Je kan er niet meteen je vinger op leggen en dat maakt het zo briljant. Als ik dan toch een poging waag: het is een kruising van een Griekse mythe, een gek kinderboek en een sexy, eclecticisch rockconcert. *So I was right to go.*

KRIS DANE IN HET DEPOT

Rokerige Folk

Het Depot café opende vorige week donderdag terug zijn deuren. Opnieuw was de foyer van het depot het decor voor een klein clubconcert. Deze keer was het de beurt aan de Antwerps/Brusselse singer-songwriter Kris Dane.

PAUL-EMMANUEL
DEMEYERE

Kris Dane een jong veulen in de belpop noemen, zou de waarheid oneer aandoen. Hij speelde op zijn zeventiende al in de eerste line-up van dEUS en speelde daarna nog bij de Waalse band Ghinzu. Hij heeft ook al een reeks albums op zijn eigen naam staan. Allesbehalve een debutant dus. Toch verdween Dane de voorbije jaren wat *out the picture*. Met zijn laatste worp *Songs from Jericho* gooit hij echter hoge ogen in de nationale pers en vorige week donderdag kwam hij deze plaat voorstellen in Het Depot.

Een ode aan klassieke Amerikaanse folk genre Bob Dylan

De stijl van Dane kan worden beschreven als een ode aan de klassieke Amerikaanse folktraditie zoals Bob Dylan of Johnny Cash. Een echt *rock 'n roll* optreden van deze artiest viel natuurlijk niet te verwachten. Het optreden was eerder een luisteravond waar vooral de songs centraal stonden. Die songs zijn gestoeld op zijn prachtig akoestisch gitaarspel aangevuld met wat strijkers en soms eens een elektrische gitaar of toetsen. Dane had ook een violist/toetsenist, een cellist/gitarist, een bassist en een extra zangeres ter ondersteuning meegebracht. Toch was het meest opvallende instrument de machtige stem van de man die live nog beter uit de verf kwam dan op plaat. Die stem kan worden omschreven als een -in sigaretten zonder filter gedrenkte- zware bariton. Een stem die

zich uitstekend leende voor het soort muziek dat Dane brengt. Het was dan ook die stem die de rode draad vormde doorheen de songs en de set.

Langdradig

Het Depot café is al lang geen goed bewaard geheim meer aan de hoge opkomst te merken. De dromerige songs van Kris Dane waren perfect geschikt voor een klein

clubconcert. Hij ging goed van start met *Golden Rain*, zijn eerste single. De set was opgedeeld in twee delen met een pauze ertussen. Het eerste gedeelte draaide vooral rond *Songs From Jericho* terwijl het tweede gedeelte ook wat ouder werk bevatte. Naar het einde werd het optreden beetje langdradig. Dane hernam een aantal songs van

Zijn stem is een in filterloze sigaretten gedrenkte bariton

aan het begin van de set maar in een ietwat aangepaste versie. Dat haalde het tempo wat naar beneden in een toch al lange set. Naar het einde van het optreden verdwenen de muzikanten van het podium tot enkel Dane en zijn bassist overbleven. In deze minimale bezetting kwam de machtige stem van Dane hiermee nog een laatste keer nadrukkelijk op de voorgrond. Op deze manier kwam er toch nog een waardig slot aan het optreden.

Kortom het was een avond waar vooral geluisterd werd niet enkel naar een perfecte ode aan de klassieke folksong maar ook naar een zeer markante stem. Naar het einde toe dreigde de set te vervallen in langdradigheid tot Dane in een laatste minimale bezetting toch nog voor een passend slot zorgde.

Burgiehumor Sociale superioriteit?

De ingenieurs. Dat zijn van die mensen die wij zeer dankbaar mogen zijn voor alle technische vernuftigheden op de wereld. Je kent ze wel: dat soort mensen met een zeer specifiek gevoel voor humor. Wat zijn precies de geheimen van een goede ingenieursmop?

VIVIAN VAN LAARHOVEN

Afgelopen week sloegen de alumniverenigingen van de Faculteit Letteren en de Ingenieurs de handen in elkaar. Ze organiseerden een forumavond voor alumni over ingenieurs en humor. De komieken Dirk Denoyelle en Arnout Van den Bossche, beiden in het bezit van een ingenieursdiploma, waren aanwezig om de zaak nader te onderzoeken. Professor Kurt Feytaerts, hoogleraar aan de faculteit Letteren en humordeskundige, trapte de avond af met een gedetailleerde uitleg over wat humor eigenlijk is.

Sudden Glory

Over humor denk je nooit na: je vindt een grap leuk of niet leuk. Voor wie al schaterlachend op de grond ligt van het lachen kan het weinig schelen of er al dan niet een diepere beweegreden zit achter de mop van je buurman. Toch geeft Feytaerts aan dat er wel degelijk patronen schuilen in de zo geliefde moppen van je vriend of vriendin. Allereerst is humor de plek bij uitstek om te ontsnappen aan de onderdrukking van de maatschappij waarin je leeft. "Dit escapisme is de voedingsbodem voor humor. Hoe groter de onderdrukking, hoe groter de drang hieraan te ontsnappen."

Humor is een kwestie van sociale superioriteit

Humor is vaak ook een kwestie van sociale superioriteit. Of zoals Thomas Hobbes het zegt: een gevoel van *sudden glory*. Dit gevoel van sociale superioriteit komt op als je een grap maakt over de 'ander'. Alle mensen die om jouw o-zo-geweldige mop moeten lachen geven aan bij jouw gemeenschap te horen. Jullie zijn één. Samen zijn jullie beter dan degene over wie je lacht. Hiermee wordt humor stiekem ook een belangrijk ingrediënt voor sociale cohesie binnen een gemeenschap.

Hilarische dijenkletsers

Erg leuk natuurlijk dat humor een mooi plaatsje is om aan onderdrukking te ontsnappen en dat het een gevoel van sociale superioriteit geeft, maar hoe zit het nu met de ingenieursmop? Professioneel moppentapper Van den Bossche legt uit dat er in principe twee soorten van ingenieurshumor bestaan. Allereerst zijn er de moppen die alleen ingenieurs begrijpen. Inside jokes over natuurkundige formules bijvoorbeeld (hilarische dijenkletsers). En daarnaast zijn er de moppen die inderdaad gebaseerd zijn op de ingenieur versus 'de ander'. Grappen met hun oorsprong in sociale superioriteit dus.

Zijn die grappen van ingenieurs dan echt zo vreemd, specifiek en beledigend voor 'de ander'? Denoyelle, eveneens professioneel moppentapper, nuanceert het geheel.

"Natuurlijk hebben ingenieurs hun eigen vakgerelateerde humor en lachen wij soms om 'de ander'. Maar ik denk dat elk vakgebied dat heeft: artsen, kunstenaars, advocaten. Elke sector kent wel een eigen soort van humor."

Het geheim

Maar wat is nu het ultieme geheim van de ingenieur? Dirk Denoyelle: "Het schijnt dat er ook wel eens iets gezegd wordt over een eventueel verband tussen de voorliefde voor een bepaald soort humor en intelligentie. Maar daar laat ik mij verder niet over uit."

Menu v/d week 16 - 21/2/2015

<http://www.alma.be>

A1 = alleen Alma 1

A2 = alleen Alma 2

A3 = alleen Alma 3

= vegetarisch

maandag

Gevulde paprika met Provençaalse saus en wilde rijst	€ 5.40	
Koninginnenhapje	€ 4.20	
Steak met peperroomsaus en erwtes	€ 5.90	
Trioburger met boterbonen	€ 3.20	
Spaghetti bolognese groot (A3, enkel 's middags)	€ 4.20	

dinsdag

1/2 kip met saus en garnituur (A3, avondmenu)	€ 5.90	
Boomstammetje met witte kool in room en spekjes	€ 4.20	
Koninginnenhapje (A3, enkel 's middags)	€ 4.20	
Nasirolletjes met zoetzure saus en wokgroenten	€ 5.40	
Spaghetti bolognese groot (A1 en A3 enkel 's middags)	€ 4.20	
Spaghetti bolognese klein (A1 en A2)	€ 3.20	
Zalmfilet met choronsaus en spinazie	€ 5.90	

woensdag

Kippenbout met currysous en vichwortelen	€ 3.20	
Preitaartje met knolselder en slaatje	€ 5.90	
Witloofgratin	€ 5.40	
Beenham met sausje uit Grimbergen spinaziepuree en bloemkool (A2 en A3)	€ 4.20	
Koninginnenhapje (A3, enkel 's middags)	€ 4.20	
Mixed Grill actieshotel (A3, enkel avondmenu)	€ 5.90	
Spaghetti bolognese groot (A3, enkel 's middags)	€ 4.20	

donderdag

Bouillon met dumplings, Kung Pao Chicken, Fortune Cookies	€ 4.90	
Cordon bleu met roquefortsaus en boontjes	€ 5.40	
Hazelnootburger met ananas, perzik, guacamole en rijst	€ 5.90	
Provençaals stoofpotje	€ 3.20	
Koninginnenhapje (A3, enkel 's middags)	€ 4.20	
Spaghetti bolognese groot (A3, enkel 's middags)	€ 4.20	

vrijdag

Burrito met ratatouille in Napolitaanse saus (A3)	€ 5.90	
Fishsticks met tartaarsaus en slaatje	€ 3.20	
Gepaneerd varkenslapje met bloemkool in roomsaus	€ 5.40	
Kipbrochetten met tomatensaus, pastinaak en wedges	€ 5.90	
Koninginnenhapje (A3)	€ 4.20	
Vegetarisch koninginnenhapje	€ 4.20	

*One man's trash is
another man's treasure!*

*Inzameling en verkoop van tweedehands
goederen met een enorm en steeds
wisselend aanbod!*

de kringwinkel

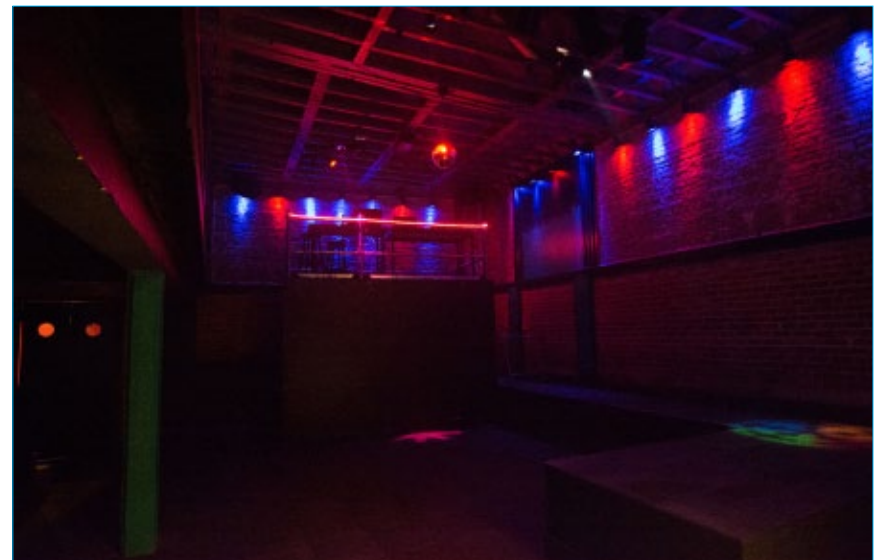

SPIT

Ijzermolenstraat 10-12 ~ 3001 Heverlee

www.spit.be

DE GOEDKOOPSTE FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS

Brusselsestraat 15

€ 355 per avond
€ 250 tijdens het weekend

Kringen aangesloten bij LOKO of OSR/OKER krijgen 105 euro korting.

Bij elke vierde fuif van een kring of vereniging binnen hetzelfde academiejaar is de huur van de zaal gratis. En dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

Reservaties en inlichtingen: 016/22.31.09 of albatros@loko.be !

KULEUGEN

Satirische rubriek

Slongs Dievanongs

Spongs Dievanongs

Bekendmaking examenresultaten eist veel slachtoffers

Redder des Vaderlands Dimitri Bontinck krijgt eredoctoraat uitgereikt

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016 22 44 38
Fax 016 22 01 03
e-mail: veto@veto.be
www.veto.be
www.twitter.com/veto_be

Jaargang 41 - Nummer 13
Maandag 9 februari 2015

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringsorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Hoofdredacteur:
Korneel "Pipo de Clown" De Schamp

Redactiesecretaris & V.U.:
Sam "Oskar" Rijnders
's Meiersstraat 5
3000 Leuven

Redactie:
Margot "Dimitri Bontinck" De Boeck, Catherine "Nick Fury" Hechter, Yentl "Shaun Tan" Cooreman, Karel "Mezelf" Peeters, Jasper "Germaine" Van Loy, Karolien "Frank Pietermaat" Wilmots

Schrijvers:
Paul-Emmanuel "Paul Van Den Driessche" Demeyere, Amélie "Bibi" Hurkens, Eline "Sam Rijnders" Hoogmartens, Melanie "Andreas Frans" Claeys, Frank "Pieter Haeck" Pietermaat, Simon "Kris" Thys, Mika "Roman Abra-

movic" Tuyaerts, Hanne "Eender welke bekwame vrouw" Van Espen, Evelyne "Anarchie" Van Hecke, Vivian "Een hoop Nederlanders" Van Laarhoven, Caroline "Shaun het schaap" van Rhee, Niko "Genghis Khan" Wuyts

Fotografen:
Daisy "Ballenbad" Callari, Kalina "Bugs Bunny" De Blauwe, Kwong "Kermit The Frog" Hueng To, Simon "Daniël Lips" Leclercq, Caroline van Rhee, Annemie "Stef Wauters" Vermeulen

Tekenaars:
Jeroen "Buzz Lightyear" Baert, Martijn "Don Vito Corleone" Stoop, Michiel "Oom Iroh" van Boxel, Quentin Van Ravels

Dtp:
Korneel De Schamp, Sam Rijnders

Eindredactie:
Yentl Cooreman, Margot De Boeck, Korneel De Schamp, Catherine Hechter, Karel Peeters

IT:
Joachim Beckers, Pieter Hiele

Publiciteit:
Alfaset cvba - Lindsay De Decker
info@alfasetleuven.be
016 22 04 66

Drukkerij:
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)
Oplage: 9.000 exemplaren ISSN-nummer: 0773-5162

Veto wekelijks in de bus?
Schrijf elf euro over op rekeningnummer 001-0959719-77 voor een jaarabonnement.

Meewerken aan Veto?
Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, lay-out, wie moet er in de Raad van Bestuur?) zijn welkom op het redactieadres.

Lezersbriefje schrijven?
Tot vrijdag 14 uur kunnen lezersreacties gemaild worden naar veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

Bart Verhulst

“Objectiviteit bestaat niet, maar neutraliteit wel”

Bart Verhulst brengt verslag uit over het politieke leven vanuit de Wetstraat. Naast Het Journaal is hij bekend door zijn publicatie *Di Rupo I: Een nieuw België?*

ELINE HOOGMARTENS EN
CAROLINE VAN RHEE

Hoe bent u in de journalistiek terechtgekomen?

Verhulst: «Journalist worden was mijn jeugddroom. In het vijfde middelbaar stond het al vast: “Dit is waarvoor ik wil gaan.” Daarom studeerde ik Germaanse talen (Nederlands – Engels) aan de KU Leuven, gevolgd door een postgraduaat journalistiek aan de VLEKHO. Toch was ik niet actief bij een studentenkrant of de lokale radio zoals sommige van mijn huidige collega’s. Misschien ben ik op dat vlak wat atypisch, maar mijn studies en de jeugdbeweging vulden mijn tijd ruimschoots. Kort na mijn studies ging ik bij Radio 2 Oost-Vlaanderen aan de slag. Momenteel breng ik vooral verslag uit over het politieke reilen en zeilen vanuit de Wetstraat.»

Vindt u dat de journalistiek sterk is veranderd de afgelopen jaren?

Verhulst: «Het vak van televisiejournalist is sowieso technisch sterk veranderd en verandert nog elke dag. Ook de opkomst van sociale media speelt een belangrijke rol, vooral Twitter dan. Amper twee seconden na een gebeurtenis verschijnen de eerste tweets. Alles gaat sneller, wat de werkdruk aanzienlijk verhoogt. Dat betekent soms kiezen: je kan niet tegelijk tweeten en een interview afnemen.»

“Soms krijg ik pluimen van politici, soms krijg ik onder mijn voeten”

Ook heel wat journalisten hebben tegenwoordig een Twitteraccount en tweeten geregeld. Vindt u dat een must?

Verhulst: «Dat hangt af van de tak van journalistiek waarin je werkt. Voor politieke of sociaal-economische journalisten vind ik het een aanrader. Maar of wetenschapsjournalisten bijvoorbeeld veel missen als ze niet tweeten? Ik denk het niet. De VRT verplicht ons uiteraard niet om een twitteraccount te hebben, maar ze prijzen het wel erg aan. Er is sowieso altijd een grote druk onder journalisten om als eerste iets te kunnen brengen. Maar ook daar moet je jezelf vind ik soms een halt durven toeroepen. Inhoud primeert, dus concentreer ik me liever daar wat langer op. Ben ik dan wat trager op Twitter, dan is dat maar zo.»

We kennen u vooral door uw reportages vanuit de Wetstraat. Vanwaar komt uw interesse voor politieke verslaggeving?

Verhulst: «De interesse voor politieke journalistiek zat er vanaf het begin in. Maar je moet uiteraard eerst groeien en

rijpen op een redactie. Nadat ik enkele jaren als verslaggever bij Het Journaal werkte, merkte ik dat ik nood had aan verdieping en specialisatie. Pas op, er zijn journalisten die jarenlang als algemeen verslaggever werken en hiermee gelukkig zijn, maar ik had nood aan een nieuwe uitdaging.

«Via Terzake kon ik de weg van de politieke verslaggeving inslaan. Dat was een goeie leerschool. Daarna kreeg ik de kans om samen met Goedele Devroy het gezicht van de politieke redactie van Het Journaal te worden.»

Hoe is de relatie met de politici die u interviewt?

Verhulst: «Soms krijg ik pluimen, soms krijg ik onder mijn voeten van politici, van alle partijen. Dan zit het wel goed. Politici en journalisten weten meestal goed wat ze aan elkaar hebben. Je leert wel met welke vragen je bepaalde politici uit hun tent kunt lokken en waarmee je

ze meteen wegjaagt. Je moet die gevoeligheden in de vingers hebben.»

Hebt u enige ambitie om zelf de politiek in te gaan?

Verhulst: «Nee, ik heb daar geen ambitie voor en ze hebben het mij ook nog niet gevraagd. (lacht) Het lijkt me enorm moeilijk om me blijvend achter één idee te scharen. Ik zou me voortdurend afvragen of dit wel het juiste is. Verschillende collega’s zoals Siegfried (Bracke, Kamervoorzitter, red.) sloegen deze weg wel in.»

Ambities

Eind 2011 schreef u het boek *Di Rupo I: Een nieuw België. Vanwaar kwam dit idee?*

Verhulst: «In die periode kreeg de VRT het idee om een aantal duidende boekjes uit te geven over complexe materies. Zo wilden ze graag een boekje uitgeven over de zesde staatsvorming en het regeerakkoord na de bijzonder lange regeringsvorming. Ik nam dat vrij snel op mij. Maar de onderhandelingen duurden zo lang, waardoor ik amper een letter op papier kreeg, aangezien er gewoon geen akkoord was om over te schrijven. Plotseling was dat er wel en had ik nog maar enkele weken om het hele boekje in elkaar te steken.»

«Later wil ik nog wel eens een boek schrijven, maar niet op dezelfde manier als

Di Rupo I: Een nieuw België. Het lijkt me interessant om binnen een tiental jaren met nieuwe inzichten te schrijven over de politiek van nu. Zijn de keuzes die nu gemaakt zijn achteraf de juiste gebleken? Maar deze keer wil ik daar dan wel graag de nodige tijd voor vrijmaken.»

“Eindredacteuren klagen over het gebrek aan basiskennis van stagiairs uit de opleiding journalistiek”

Heeft u nog andere ambities naast politieke journalistiek?

Verhulst: «Momenteel werk ik voor Het Journaal en ik heb het gevoel dat mijn verhaal hier nog lang niet is afgelopen. Of ik over tien jaar nog altijd door weer en wind in de Wetstraat zal staan? Dat weet ik nog niet.»

Waarmee vult u uw vrije tijd naast schrijven?

Verhulst: «Door mijn onregelmatige werkuren blijft er amper vrije tijd over. Het gebeurt wel eens dat ik een afspraak met vrienden moet afzeggen, omdat het in de

“Je kan moeilijk tegelijk tweeten en een interview afnemen”

Wetstraat uitloopt. Gelukkig zijn mijn vrienden dat intussen gewoon geworden. Bovendien woon ik in Gent en ben ik dus lang onderweg. Wanneer ik dan thuiskom, heb ik niet veel zin meer om nog veel te doen. Dat is wel jammer.»

Heeft u advies voor aspirant-journalisten?

Verhulst: «Ik denk dat veel al met de opleiding begint. Dat lijkt me aangewezen om eerst een algemene vorming te krijgen, in een hogeschool of universiteit. Ik hoor soms eindredacteuren hier klagen over het gebrek aan basiskennis bij de stagiairs die zich aanbieden vanuit de opleiding journalistiek. Dat lijkt me een groot gebrek in die opleidingen, die denk ik te veel op het technische focussen. Ik heb destijds een postgraduaat gevolgd. Op één jaar tijd kregen we heel wat praktijkervaring, die we konden toevoegen aan een ruime algemene kennis. Volgens mij is dat de beste formule. Ik geloof niet dat je een journalist pasklaar kan opleiden, dus moet je met die opleidingen ook niet de illusie wekken. Je moet het vak sowieso al doende leren.»

Foto Caroline Van Rhee